

ORIGINALAS

Kuriame
Lietuvos ateitį
2014–2020 metų
Europos Sąjungos
fondų investicijų
veiksmų programa

KĖDAINIŲ MIESTO VIETOS VEIKLOS GRUPĖS 2016 – 2022 M. VIETOS PLĖTROS STRATEGIJA

2016 m.
Kėdainiai

TURINYS

LENTELIŲ SĄRAŠAS	3
PRIEDŲ SĄRAŠAS	3
ĮVADAS	4
1. VIETOS PLĖTROS STRATEGIJOS ĮGYVENDINIMO TERITORIJA IR GYVENTOJŲ, KURIEMS TAIKOMA VIETOS PLĖTROS STRATEGIJA, APIBRĖŽTIS	6
1.1. Vietos plėtros strategijos įgyvendinimo teritorija.....	6
1.2. Vietos plėtros strategijos gyventojų apibrėžtis.....	7
1.3. Nedarbo situacija.....	12
1.4. Socialinė situacija.....	14
1.5. Tikslinės grupės.....	16
2. TERITORIJOS, KURIAI Rengiama vietos plėtros strategija, analizė	20
2.1. Ekonominė situacija.....	20
2.2. Gyventojų skaičius VVG teritorijoje.....	20
2.3. Verslo situacija VVG teritorijoje.....	22
2.4. Socialinė parama ir socialinės paslaugos teikiamos įvairioms socialiai pažeidžiamoms vietos gyventojų grupėms.....	24
2.5. Neaktyvūs asmenys (įskaitant besimokantį ir darbo ieškančią jaunimą)......	28
2.6. Kultūrinės paslaugas teikiančios institucijos.....	28
2.7. SSSG analizė.....	29
2.8. VVG teritorijos plėtros poreikiai.....	31
3. VIETOS PLĖTROS STRATEGIJOS TIKSLAI, UŽDAVINIAI IR JŲ ĮGYVENDINIMO STEBĖSENOS RODIKLIAI BEI INTEGRUOTO IR NOVATORIŠKO STRATEGIJOS POBŪDŽIO APIBŪDINIMAS	32
3.1. VVG teritorijos tikslai, uždaviniai ir jų įgyvendinimo stebėsenos rodikliai.....	32
3.2. Integruoto ir novatoriško strategijos pobūdžio apibūdinimas.....	39
4. GYVENAMOSIOS VIETOVĖS BENDRUOMENĖS DALYVAVIMO, RENGIANČIOS VIETOS PLĖTROS STRATEGIJĄ, APIBŪDINIMAS	41
4.1. VVG atlikti vietos plėtros strategijos projekto viešieji pristatymai ir konsultacijos.....	41
4.2. Konsultacijų rezultatai.....	45
5. VIETOS PLĖTROS STRATEGIJOS VALDYMO IR STEBĖSENOS TVARKOS APIBŪDINIMAS	50
5.1. Už VPS veiksmų, skirtų vietos plėtros strategijai įgyvendinti, atranką, strategijos įgyvendinimo koordinavimą ir stebėseną atsakingi VVG organai.....	50
5.2. VPS įgyvendinimo procedūros aprašymas.....	51
5.3. VPS stebėsenos tvarka.....	55
5.4. VPS pakeitimų ir inicijavimo tvarka.....	56
6. VIETOS PLĖTROS STRATEGIJOS FINANSINIS PLANAS	58
7. PRIEDAI	63

LENTELIŲ SĄRAŠAS

Lentelė 1. Kėdainių miesto gyventojų lyčių kaitos dinamika	7
Lentelė 2. Kauno apskrities miestų gyventojų skaičiaus kitimo tendencijos	7
Lentelė 3. Lietuvos ir Kauno apskrities gyventojų kaitos dinamika	8
Lentelė 4. Natūrali gyventojų kaitos tendencija Lietuvoje	8
Lentelė 5. Kėdainių miesto vaikų ir senjorų demografinis pokytis	9
Lentelė 6. Gyventojų pasiskirstymas pagal amžiaus grupes	9
Lentelė 7. Kauno apskrities gyventojų vidaus ir tarptautinė migracija	10
Lentelė 8. Kėdainių miesto gyventojų migracijos tendencija	11
Lentelė 9. Šalies ir Kėdainių miesto gyventojų pasiskirstymas pagal amžiaus grupes	11
Lentelė 10. Kėdainių miesto gyventojų kaitos dinamika	12
Lentelė 11. Gyventojų nedarbas Lietuvoje	12
Lentelė 12. Darbo rinkos situacija Kėdainių mieste	13
Lentelė 13. Socialinė situacija Kėdainių mieste	15
Lentelė 14. Administraciniai pažeidimai Kėdainių mieste	16
Lentelė 15. Savarankiškai dirbančių asmenų skaičius	22
Lentelė 16. Kėdainių turizmo ir verslo informacijos centro vykdomos verslumo skatinimo veiklos	24
Lentelė 17. VVG teritorijoje registruotos nevyriausybinės organizacijos	25
Lentelė 18. VVG teritorijoje veikiančios NVO, kurių veikla orientuota į VPS tikslines grupes	25

PRIEDŲ SĄRAŠAS

Priedas 1. Kėdainių miesto VVG steigimo sutartis	
Priedas 2. Kėdainių miesto VVG valdybos narių sąrašas	
Priedas 3. Kėdainių miesto seniūnijos gyventojų poreikių ir lūkesčių tyrimas	
Priedas 4. Kėdainių miesto VVG teritorijoje registruotos nevyriausybinės organizacijos (2015 m.)	
Priedas 5. Viešų susitikimų protokolai ir sąrašai	
Priedas 6. Visuotinių VVG susirinkimų protokolai su priedais	
Priedas 7. Darbo grupės susitikimo protokolai su priedais	
Priedas 8. VVG valdybos posėdžio protokolas su priedais	
Priedas 9. Kauno regiono plėtros tarybos sprendimas „Dėl pritarimo Kėdainių miesto vietos veiklos grupės 2016-2022 m. vietos plėtros strategijos projektui“	
Priedas 10. Visuotinio VVG narių susirinkimo, kuriuo patvirtinta vietos plėtros strategija, kopija	
Priedas 11. VPS rengimo viešinimo plakato kopija	
Priedas 12. Straipsnių spaudoje kopijos	
Priedas 13. Projektiniai pasiūlymai	
Priedas 14. Kėdainių rajono savivaldybės tarybos sprendimas „Dėl pritarimo Kėdainių miesto vietos veiklos grupės 2016-2022 metų vietos plėtros strategijos projektui“	
Priedas 15. Bendradarbiavimo su kitomis VVG sutartys	

IVADAS

Kėdainių miesto vietos veiklos grupė (toliau – VVG), įsteigta 2015 m. birželio 11 d., parengė „Kėdainių miesto vietos veiklos grupės 2016 - 2022 m. vietos plėtros strategiją“, kurios rengimo tikslas – parengti Kėdainių miesto vietos veiklos grupės dokumentą, kuriuo vadovaujantis strategiškai būtų galima prisidėti prie socialinio, užimtumo ir verslo sektorių plėtros Kėdainių mieste, sudarant galimybes bendradarbiaujant vietos valdžios, verslo ir nevyriausybinių sektoriaus organizacijoms didinti Kėdainių miesto konkurencingumą. Per vietos plėtros strategijos įgyvendinimo veiksmus numatytas bendradarbiavimas su Jonavos, Raseinių ir Panevėžio miestų vietos veiklos grupėmis (priedas 15). Taip pat vietos plėtros strategija skirta pabėgėlių socialinei integracijai.

Vietos veiklos grupės įsteigimo tikslas – atstovauti vietos gyventojų poreikius ir lūkesčius, skatinant bendradarbiavimą tarp miesto nevyriausybinių sektoriaus organizacijų (toliau – NVO), verslo atstovų bei Kėdainių rajono savivaldybės administracijos (toliau - Savivaldybė) ir veikiant kartu spręsti miesto socialines, ekonomines, užimtumo ir kitas problemas, bei didinti socialiai pažeidžiamų grupių asmenų įsitraukimą į bendruomenės gyvenimą.

Kėdainių miesto vietos veiklos grupės steigėjai:

- Kėdainių rajono savivaldybės administracija;
- Asociacija Kėdainių senamiesčio bendruomenė;
- Asociacija Kėdainių trečiojo amžiaus universitetas;
- UAB „Ergasa“. (Steigėjų sąrašas pateikiamas 1 priede).

Kėdainių miesto vietos veiklos grupės buveinė registruota S. Dariaus ir S. Girėno g. 52, Kėdainiai 57153. Kėdainių miesto vietos veiklos grupė yra ribotos civilinės atsakomybės viešasis juridinis asmuo, įsteigtas pagal Lietuvos Respublikos asociacijų įstatymą. Jos veikla grindžiama trijų sektorių – bendruomeninių ir kitų NVO organizacijų, verslo ir vietos valdžios – partnerystės principu. VVG atstovauja Kėdainių miesto gyventojus, kurių bendras skaičius 2015 m. duomenimis yra 25310¹.

Asociacijos valdymo struktūra:

- visuotinis narių susirinkimas – aukščiausias valdymo organas;
- VVG pirmininkas – vienasmenis valdymo organas;
- valdyba – kolegialus valdymo organas, kurio nariai renkami visuotiniame narių susirinkime pagal skaidrią ir demokratinę procedūrą.

Kėdainių miesto vietos veiklos grupės kolegialus valdymo organas – valdyba susideda iš 9 asmenų, atstovaujančių skirtingus sektorius. Bendruomeninių ir kitų NVO organizacijų sektorių atstovauja 3 asmenys (33,33 proc.), verslo – 3 asmenys (33,33 proc.) ir vietos valdžios – 3 asmenys (33,33 proc.) (Valdybos narių sąrašas pateikiamas 2 priede). Valdyba turi teisę atstovaujamoje (Kėdainių miesto vietos veiklos grupės) teritorijoje priimti sprendimus dėl projektų (įskaitant vietos plėtros strategiją (toliau – VPS)) įgyvendinimo. Priima sprendimus dėl dalyvavimo projektinėje

¹ Lietuvos statistikos departamento duomenys, 2015 m.

veikloje iš dalies ar visiškai Kėdainių miesto VVG lėšomis finansuojamų projektų atrankos vykdymo; priima sprendimus dėl projektų finansavimo bei paramos lėšų paskirstymo; priima nutarimus nekilnojamojo turto pirkimo, perleidimo, nuomos, nuosavybės teisės apribojimų klausimais, nepažeisdama įstatymų nustatytų Asociacijos veiklos apribojimų; teikia pasiūlymus dėl labdaros ir paramos gavimo ir suteikimo; VVG valdyba svarsto narių išstojimo iš Kėdainių miesto VVG klausimus.

VVG įstatuose² yra numatyta, jog valdybos nariai yra įvairaus amžiaus (bent 1 asmuo iki 29 m.), abiejų lyčių (santykiu 40:60, t.y. mažiausiai 40 proc. nesvarbu, kurios lyties, atstovų), proporcingai nuo kiekvieno – bendruomeninių ir kitų NVO organizacijų, verslo ir vietos valdžios. Ilgiausiai tas pats asmuo kolegialaus valdymo organo nariu gali būti 2 kadencijas, užtikrina tinkamą viešųjų ir privačių interesų derinimą. VVG yra atvira naujiems nariams bei užtikrinanti lanksčią, atvirą ir nediskriminuojančią (lyties, tautinės kilmės, amžiaus, religijos ar įsitikinimų, negalios, šeimyninės padėties, lytinės orientacijos pagrindu) naujų narių, veiklą vykdančių ir registruotų Kėdainių miesto seniūnijos teritorijoje, priėmimo tvarką.

² Kėdainių miesto vietos veiklos grupės įstatai. Internetinė prieiga: <http://www.kedainiai.lt/go.php/Bendruomenines-organizacijos452909428>

1. VIETOS PLĖTROS STRATEGIJOS ĮGYVENDINIMO TERITORIJA IR GYVENTOJŲ, KURIEMS TAIKOMA VIETOS PLĖTROS STRATEGIJA, APIBRĖŽTIS

1.1. Vietos plėtros strategijos įgyvendinimo teritorija

Kėdainių miesto vietos veiklos grupės teritorija išsidėsčiusi Lietuvos vidurinėje dalyje, Kauno apskrityje. Kėdainių rajono teritorija yra viena didžiausių visoje Kauno apskrityje. Statistikos departamento duomenimis, 2015 m. Kauno apskrities teritorija (žemės plotas) - 8086 km², o Kėdainių rajono teritorija³ - 1677 km² arba 20,7 proc. apskrities teritorijos.

Kėdainių miesto VVG vietos plėtros strategijos įgyvendinimo teritorija apima Kėdainių miesto seniūnijos teritoriją. Svarbiausia Kėdainių miesto urbanistinė struktūros dalis – miesto centras, kuriame yra ketvirtas pagal dydį šalyje senamiestis. Kėdainių mieste išskiriama 10 daugiabučių namų kvartalų, kurių didžioji dalis koncentruojasi centrinėje miesto dalyje. Nevėžio upės kairiajame krante suformuota pramoninė miesto dalis nutolusi nuo centro ir gyvenamųjų teritorijų. Kėdainių miestas yra apsuptas svarbių transporto jungčių. Miestą liečia transeuropinis transporto koridorius Helsinkis–Talinas–Ryga–Panevėžys–Kaunas–Varšuva–Praha (E67) „Via Baltica“. Nedideliu atstumu nutolęs tris didžiausius miestus jungiantis magistralinis kelias. Per miestą driekiasi svarbus geležinkelio traktas Vilnius–Klaipėda.

Kėdainių senamiestis - valstybės saugomas urbanistikos paminklas, vienas iš septynių Lietuvoje, susiformavęs iki XVII a. Senamiestyje išlikę nemažai vertingų gotikos, renesanso, baroko ir klasicizmo stiliaus pastatų, keturios XV-XVII a. prekybos aikštės, istorinis gatvių tinklas. Svarbūs architektūros paminklai – gotikinė Šv. Jurgio, renesansinė evangelikų reformatų bažnyčios, dviejų sinagogų kompleksas, renesansinė rotušė. Šiandien senamiestis užima 89,69 ha teritoriją. Kėdainiuose yra vienintelis Lietuvoje minaretas, pastatytas apie 1880 m. tuometinio Kėdainių dvaro valdytojo, carinės armijos generolo E. Totlebeno.

Kėdainių miesto seniūnija, kurios ribos sutampa su Kėdainių miesto VVG teritorija, yra Kėdainių rajono centrinėje dalyje. Apima ne tik Kėdainių miestą, bet ir 23 gretimus kaimus. Seniūnijos plotas – 44 km²⁽⁴⁾ arba – 9166,00 ha., gyventojų skaičius - 26648⁵. Seniūnijoje didžiausia kaimiškoji gyvenvietė yra Keleriškių (395 gyventojai)⁶, kitos gyvenvietės: Bartkūniškiai (96), Bogušiškiei (12), Daukšiai (11), Daumantai (88), Janušava (92), Kėboniai (41), Kropilai (9), Lipliūnai (199), Mantviloniai (10), Mištautai (18), Novočėbė (5), Pasmilgys (6), Pikeliai (6), Ruminiai (6), Ruoščiai (34), Stasiūnai (19), Šiukštuliškiai (4), Šventoniškis (26), Tubiai (31), Varėnai (8), Varkoliai (1) Justinava (21). Kėdainių miesto VVG veiklos teritorija yra vientisa ekonominiu, socialiniu ir geografiniu atžvilgiu.

³ statistikos departamento duomenys. Internetinė prieiga <http://osp.stat.gov.lt/web/guest/statistiniu-rodikliu-analize?portletFormName=visualization&hash=1fe76ec9-9e69-49c1-805d-c156db377e61>

⁴ Internetinė prieiga <http://www.kedainiai.lt/go.php/lit/Trumpai-apie-seniunija>

⁵ Statistikos departamento duomenys ir seniūnijos duomenys pateikti 2016 sausio 12d

⁶ Kėdainių miesto seniūnijos pateikti duomenys. 2016 m. sausio 12 d.

1.2. Vietos plėtros strategijos gyventojų apibrėžtis

Kėdainių miestas yra trečias pagal gyventojų skaičių Kauno apskrityje. Statistikos departamento prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės duomenimis, 2015 m. šalyje gyveno 1962613⁷ gyventojų, o Kėdainių mieste - 25310 gyventojų. Šis skaičius sudaro 0,87 proc. šalies (miestų teritorijos) arba 6,2 proc. Kauno apskrities (miestų teritorijos) gyventojų.

Vidutinis gyventojų tankumas 2015 m. Kėdainių mieste - 29,8 žm./km², kai tuo tarpu Kauno apskrityje 72,1 gyv./km², arba 2,4 kartais mažesnis. Per 2011-2015 m. laikotarpį gyventojų tankumas Kėdainių mieste sumažėjo 8 proc., 2011 m. – 32,4./km², 2015 m. – 29,8 gyv./km², o apskrityje 4,4 proc. 2011 m. – 75,4 gyv./km², 2015 m. – 72,1 gyv./km² (žr. 1 lentelė).

Lentelė 1. Kėdainių miesto gyventojų lyčių kaitos dinamika

Gyv. tankis metų pradžioje viename km ²		Pokytis proc.	Gyventojų skaičius metų pradžioje	Pokytis proc.	Gyventojai pagal lytį			
					Vyrai	Gyventojų skaičiaus dalis, proc.	Moterys	Gyventojų skaičiaus dalis, proc.
2011	32,4	-	26702	-	11934	44,69	14768	55,31
2012	31,6	1,90	26302	-1,49	11775	44,77	14572	55,40
2013	31,0	2,26	25971	-1,26	11609	44,70	14362	55,30
2014	30,3	1,65	25654	-1,22	11473	44,72	14181	55,28
2015	29,8	-	25310	-1,34	11306	44,67	14004	55,33

Šaltinis: Lietuvos statistikos departamento duomenys⁸

Demografinės Kėdainių miesto tendencijos yra panašios kaip ir visoje Lietuvoje. LR Statistikos departamento duomenimis gyventojų skaičius Kėdainių mieste nuolatos mažėja. Per 2011-2015 m. laikotarpį Kėdainių mieste gyventojų sumažėjo 5,21 proc. (1392 gyventojai), t. y. vidutiniškai 278 gyventojais per metus (SI1). Kauno mieste sumažėjo 5,03 proc. (15962 gyventojai) arba 3192 gyventojai per metus. Jonavoje per minėtą laikotarpį sumažėjo 5,67 proc. (1746 gyventojai) arba 349 gyventojai per metus. Raseinių mieste sumažėjo 4,75 proc. (686 gyventojai) arba 137 gyventojai per metus. Per tą patį laikotarpį Kauno apskrityje sumažėjo 5,19 proc. (22374 gyventojai) vidutiniškai 4475 gyventojai (žr. 2 lentelė).

Lentelė 2. Kauno apskrities miestų gyventojų skaičiaus kitimo tendencijos

Metų pradžioje	Kauno apskr.	Kėdainiai	Birštonas	Jonava	Kaišiadorys	Kaunas	Prienai	Raseiniai
2011	430553	26702	2627	30777	12323	317319	11133	14428
2012	421975	26302	2581	30187	12029	310773	10924	11115
2013	416310	25971	2525	29679	11844	306888	10772	14039
2014	411924	25654	2475	29353	11696	304012	10546	13829
2015	408179	25310	2492	29031	11537	301357	10410	13742
Asm. sk. proc. (nuo visų apskr. 2015 m. gyv.)		6,2	0,6	7,1	2,8	73,8	2,6	3,4

Šaltinis: Lietuvos statistikos departamento duomenys⁹

⁷ Lietuvos statistikos departamento duomenys, internetinė prieiga <http://osp.stat.gov.lt/temines-lenteles19>

⁸ Lietuvos statistikos departamento duomenys, internetinė prieiga <http://osp.stat.gov.lt/temines-lenteles19>

Palyginus Kėdainių miesto gyventojų kaitos dinamiką Lietuvos Respublikos ir Kauno apskrities mastu matome, jog Kėdainių mieste kaip ir visoje Lietuvoje per penkerius metus miesto gyventojų skaičius proporcingai mažėja. Neigiamos gyventojų skaičiaus kaitos tendencijos įtakoja mažėjantį Kėdainių miesto gyventojų tankumą. Per 2011-2015 m. Kauno apskrityje gyventojų tankis sumažėjo 4,4 proc., o Kėdainių mieste per tą patį laikotarpį – 8 proc.

Lentelė 3. Lietuvos ir Kauno apskrities gyventojų kaitos dinamika

Gyv. skaičius metų pradžioje	Lietuvos Respublika (asm. sk.)	Pokytis, proc.	Kauno apskr. (asm. sk.)	Pokytis, proc.	Gyv. tankis (km ²), Kauno apskrityje	Pokytis, proc.
2011	3 028 115	-	430553	-	75,4	-
2012	2 987 773	-1,01	421975	-1,34	74,1	1,08
2013	2 957 689	-0,86	416310	-1,05	73,3	0,95
2014	2 932 367	-	411924	-0,91	72,6	0,69
2015	-	-	408179	-	72,1	-

Šaltinis: Lietuvos statistikos departamento duomenys¹⁰

Statistikos departamento duomenimis, daugiau nei pusę, t.y. 55,3 proc., Kėdainių miesto gyventojų sudaro moterys (žr. 1 lentelę). 2015 m. Kėdainių mieste gyveno 14004 moterys ir 11306 vyrai. 2011 m. pradžioje 1000-ui Kėdainių miesto vyrų teko 1170 moterų, o 2015 m. pradžioje 1000-ui vyrų teko jau 1171 moteris. 2015 m. Kauno apskrityje gyveno 227758 moterys ir 180421 vyras. 2011 m. metų pradžioje Kauno apskrityje 1000-ui vyrų teko - 1188, o 2015 m. jau 1192 moterys. Kėdainių mieste 2011-2015 m. laikotarpiu vyrų skaičius sumažėjo 5,3 proc. (vidutiniškai 126 vyrai per metus), o moterų – 5,2 proc. (vidutiniškai 153 moterys per metus). Taigi, lyčių disbalansas nėra ženklus, todėl neturėtų daryti įtakos demografini Kėdainių miesto struktūrai.

Lentelė 4. Natūrali gyventojų kaitos tendencija Lietuvoje

Pavadinimas	Asmenų skaičius				
	2011m	2012m	2013m	2014m	2015m
Lietuvos Respublika	-1966	-2034	-2253	-9883	-8845
Kauno apskritis	-134	-182	-203	-18	-18
Birštono sav.	-237	-226	-245	-154	-33
Jonavos r. sav.	-731	-827	-874	-226	-124
Kaišiadorių r. sav.	-23	-6	-7	-697	-185
Kėdainių r. sav.	-271	-263	-323	-357	-337
Prienų r. sav.	-1966	-265	-257	-224	-235
Raseinių r. sav.	-264	-2034	-2253	-187	-269

Šaltinis: Lietuvos statistikos departamento duomenys¹¹

⁹ Lietuvos statistikos departamento duomenys, internetinė prieiga <http://osp.stat.gov.lt/temines-lenteles19>

¹⁰ Lietuvos statistikos departamento duomenys, internetinė prieiga <http://osp.stat.gov.lt/temines-lenteles19>

Vadovaujantis LR Statistikos departamento duomenimis 2015 m. Kauno apskrityje gyvų gimusių vaikų skaičius buvo 6190, o natūrali gyventojų kaita (-2287 asm.). Kėdainių r. savivaldybėje gyvų gimusių vaikų skaičius buvo 498, o natūrali gyventojų kaita (-337 asm.)¹². Kėdainių rajone 2011 m. natūrali gyventojų kaita buvo (- 268 asm.), o 2015 m. jau (-337 asm.), pokytis (-69 asm.). Tai didžiausiai neigiama natūrali gyventojų kaita Kauno apskrityje, kuriai įtakos turi 65 ir daugiau amžiaus grupės vietos gyventojų skaičiaus augimas, jaunimo ir darbingo amžiaus asmenų migracija į kitus šalies miestus ar emigracija į kitas užsienio šalis (SI2).

Lentelė 5. Kėdainių miesto vaikų ir senjorų demografinis pokytis

Amžiaus grupė	2011	2012	2013	2014	2015
Vaikai 0-9	2553	2579	2556	2521	2448
Senjorai 65 ir daugiau	4922	4960	4957	5024	5082

Šaltinis: Lietuvos statistikos departamento duomenys¹³

Demografinės senatvės koeficientas (pagyvenusių (60 metų ir vyresnio amžiaus) žmonių skaičius, tenkantis šimtui vaikų iki 15 metų amžiaus) Lietuvoje nuo 2011 iki 2015 m. pastebimai didėja nuo 120 iki 129 asm. per metus. Per tą patį laikotarpį Kėdainių rajono savivaldybėje šis koeficientas Lietuvos atžvilgiu yra pastebimai didesnis nuo 126 ir 144 asm.(SI3), tačiau mažesnis nei Prienų ar Raseinių rajono savivaldybėse. Prasčiausia padėtis Lietuvoje per tą patį laikotarpį užfiksuota Birštono savivaldybėje, atitinkamai 179 ir 176 asmenys.

Lentelė 6. Gyventojų pasiskirstymas pagal amžiaus grupes

Metų pradžioje	Kėdainių miesto gyventojai, vnt.					
	0-9	10-14	15-29	30-39	40-64	65 ir daugiau
2015 m.	2211	1246	4328	2862	9080	5082
Proc. nuo visų gyventojų	8,74	4,92	17,10	11,31	35,88	20,08

Šaltinis: Lietuvos statistikos departamento duomenys¹⁴

Lyginant Kėdainių mieste gyvenančių skirtingų amžiaus grupių asmenų skaičių (6 lentelė) matyti, jog mažiausias (4,92) procentas jaunų asmenų nuo 10 iki 14 m. Tuo tarpu didžiausias skaičius asmenų amžiaus grupėje nuo 40 iki 60 m. amžiaus, kuri sudaro 35,88 proc. visų Kėdainių miesto gyventojų. Lyginant Kėdainių miesto gyventojų pasiskirstymo pagal amžiaus grupes statistinius duomenis su Kauno apskrities ir Kėdainių miesto situacija matosi, jog Kėdainiuose per 2011-2015 m. laikotarpį 0 - 9 m., amžiaus grupės asmenų sumažėjo 4,1 proc., kai tuo tarpu Kauno

¹¹ Statistikos departamento duomenys. Internetinė prieiga <http://osp.stat.gov.lt/web/guest/statistiniu-rodikliu-analize?portletFormName=visualization&hash=99c841c2-81f1-423b-9e71-7b70c920b4db>

¹² Statistikos departamento duomenys. Internetinė prieiga 2015m duomenys iš <https://osp.stat.gov.lt/temines-lenteles19>

¹³ Statistikos departamento duomenys. 2015 m. Internetinė prieiga <http://osp.stat.gov.lt/web/guest/statistiniu-rodikliu-analize?portletFormName=visualization&hash=99c841c2-81f1-423b-9e71-7b70c920b4db>

Internetinė prieiga

¹⁴ Lietuvos statistikos departamento duomenys, internetinė prieiga <http://osp.stat.gov.lt/temines-lenteles19>

apskrityje šios amžiaus grupės asmenų padaugėjo 1,9 proc. O lyginant 65 m. ir daugiau amžiaus grupės asmenų per 2011-2015 m. laikotarpį pastebėta, jog Kėdainių mieste padaugėjo 3,2 proc. asmenų, kai tuo tarpu Kauno apskrityje sumažėjo 1,5 proc. (SI4). Palyginus Kauno apskrities ir Kėdainių rajono 2011 ir 2015 m. medianinį (vyrų ir moterų) gyventojų amžių metų pradžioje 2011 m. Kauno apskrityje - buvo 41 m.¹⁵, o Kėdainių rajone 42 m. t.y. vieneriais metais mažiau nei Kėdainių rajone. Tačiau 2015 m. atitinkamai Kauno apskrityje - 42, o Kėdainių rajone jau 44 m. Medianinis gyventojų amžius Kauno regione 2015 m. sausio 1 d. siekė 42 metus, lyginant su 2015 m. sausio 1 d. padidėjo 1 metais, tačiau Kėdainių miesto gyventojų medianinis amžius per 4 metus padidėjo 2 metais. Tai rodo, jog Kėdainių rajone žmonės sparčiau sensta nei Kauno apskrityje (SI5). Lietuvoje vyrauja senstančios visuomenės tendencijos, todėl tokia statistika tik įrodo, jog ši Lietuvos problema ateityje gali tapti dar opesnė.

Statistikos departamento duomenimis, Kauno apskrityje 2011 m. buvo viena didžiausių Neto migracija (-17612 asm.) šalyje (7 lentelė). Išvykusiųjų asmenų skaičius 2,6 karto viršijo atvykusių asmenų skaičių. Didžiausias išvykusiųjų asmenų skaičius užfiksuotas Kauno apskrityje. Išvyko 28314 asm., atvyko 10702 asm. Gyventojų migracijos srautai Kėdainių mieste yra panašūs kaip ir visoje Lietuvoje.

Lentelė 7. Kauno apskrities gyventojų vidaus ir tarptautinė migracija

	Neto migracija		Išvykusieji		Neto tarptautinė migracija		Atvykusieji asmenys		Gyv. vidaus migracija. Išvykusieji iš miesto į miestą asmenys
	Kauno apskritis	Kėdainių r. sav.	Kauno apskritis	Kėdainių r. sav.	Kauno apskritis	Kėdainių r. sav.	Kauno apskritis	Kėdainių r. sav.	
2010	-17 612	-1 418	28 314	2 403	-17 974	-1 361	10 702	985	13 654
2011	-8 621	-1 072	21 815	2 286	-8 779	-875	13 194	1 214	14 313
2012	-4 784	-682	20 157	2 064	-5 076	-500	15 373	1 382	16 727
2013	-3 325	-765	19 296	2 089	-4 116	-514	15 971	1 324	15 669
2014	-2 301	-585	19 806	2 020	-3 121	-372	17 505	1 435	16 546

Šaltinis: Lietuvos statistikos departamento duomenys¹⁶

Vadovaujantis Lietuvos statistikos departamento pastarųjų penkių metų duomenimis, išvykstančių Kėdainių miesto gyventojų skaičius nors ir nevisai tolygiai, tačiau mažėja ir galima įžvelgti aiškią mažėjimo tendenciją. Tas pats pastebėtina ir apie atvykstančiųjų srautą: pastebimi neįžymūs jo kitimai, tačiau bendra tendencija 2010-2014 metais jog atvykstančiųjų srautas didėja. Kėdainių rajone 2010 metais išvyko 2403 asm. (7 lentelė), atvyko 985 asmenys. Neto migracija (-1418 asm.) O 2014 m. užfiksuota mažėjanti migracijos tendencija. Išvyko 2089 asm. atvyko 1324, migracijos neto (-765 asm.). Tuo tarpu 2014 m. iš Kauno apskrities išvyko 19296 asm., o atvyko 15971, neto migracija (-3325 asm.). Kėdainių rajone 2014 m. išvyko 2020, atvyko 1435 asm. Neto

¹⁵ Lietuvos statistikos departamento duomenys, internetinė prieiga <http://osp.stat.gov.lt/web/guest/statistiniu-rodikliu-analize?portletFormName=visualization&hash=99c841c2-81f1-423b-9e71-7b70c920b4db>

¹⁶ Internetinė prieiga: <http://osp.stat.gov.lt/web/guest/statistiniu-rodikliu-analize?portletFormName=visualization&hash=99c841c2-81f1-423b-9e71-7b70c920b4db>

migracija siekia (-585 asm.). Taigi, nors ir išvykstančiųjų ar atvykstančiųjų asmenų srautų kitimuose pastebimos teigiamos tendencijos, tačiau jos vis dar rodo neigiamą neto migraciją Kėdainių rajone (SI6).

Lentelė 8. Kėdainių miesto gyventojų migracijos tendencija

	Metai				
	2011	2012	2013	2014	2015
Atvykusiųjų skaičius	1420	1369	1552	1684	1486
Išvykusiųjų skaičius	512	379	375	395	447

Šaltinis: VVG teritorijos miesto seniūnijos pateikti duomenys, 2016 m. sausio 12 d.

Kėdainių rajono savivaldybės administracijos Kėdainių miesto seniūnijos duomenimis per 2011-2015m. laikotarpį sumažėjo iš miesto išvykstančiųjų asmenų 12,7 proc. (8 lentelė), o atvykusiųjų į miestą asmenų skaičius padidėjo 4,6 proc. 2015 m. atvykstančiųjų skaičius į Kėdainių miestą tris kartus viršija išvykstančiųjų asmenų kiekį. Didžiausias išvykstančiųjų asmenų kiekis užfiksuotas 2011 m. 512 asmenų, kas sudaro 24 proc. per 2011-2015 m. laikotarpį išvykstančiųjų asmenų. Per laikotarpį išvyko 2108 asm. Didžiausias atvykusiųjų asmenų skaičius užfiksuotas 2014 m. 1684 asm. arba 22 proc. visų per 2011-2015 m. atvykusiųjų asmenų. Per laikotarpį atvyko į Kėdainių miestą 7511 asmenų. Neto migracija per 2011-2015 m. laikotarpį Kėdainių mieste siekia -5403 asm.

Lentelė 9. Šalies ir Kėdainių miesto gyventojų pasiskirstymas pagal amžiaus grupes

2015	0-9	10-14	15-29	30-39	40-64	65 ir daugiau
Kėdainiai	2211	1246	4328	2862	9080	5082
Kauno apskritis	40547	17464	80607	51282	137310	80969
Lietuvos Respublika	200330	86446	379529	257163	678991	360154

Šaltinis: Lietuvos statistikos departamento duomenys

Pastebėtina, jog nuo 40 iki 64 m amžiaus grupės asmenų mieste yra daugiausiai - 9080 asm. arba 36,6 proc. visų gyventojų (9 lentelė). Tuo tarpu jaunimo nuo 15 iki 29 yra du kartus mažiau arba 17,4 proc., o jaunų žmonių nuo 30-39 m. amžiaus grupėje yra net tris kartus mažiau arba 11,5 proc. gyventojų, todėl galima daryti išvadą, jog jaunimo ir jauno darbingo amžiaus asmenys išvyksta į kitus miestus ar emigruoja į užsienį.

Lentelė 10. Kėdainių miesto gyventojų kaitos dinamika

Amžius	2011 m.			2014 m.			2015 m.			Pokytis (2011 – 2015 m.)
	Vyr.	Mot.	Iš viso:	Vyr.	Mot.	Iš viso:	Vyr.	Mot.	Iš viso:	
0 iki 9	1334	1219	2553	1319	1202	2521	1258	1190	2448	-105
10-14	785	720	1505	671	617	1288	651	595	1246	-259
15-29	2553	2504	5057	2385	2280	4665	2360	2232	4592	-465
30-39	1586	1825	3411	1395	1550	2945	1381	1481	2862	-549
40-64	4045	5209	9254	4084	5127	9211	4005	5075	9080	-174
65 ir daugiau	1631	2551	4182	1619	3405	5024	1651	3431	5082	+900
VISO:	11934	14028	25962	11473	14181	25654	11306	14004	25310	- 652

Šaltinis: Lietuvos statistikos departamento duomenys¹⁷

Nuo 2011 iki 2015 metų Kėdainių mieste labiausiai sumažėjo jaunų ir darbingo amžiaus asmenų (SI7). Asmenų nuo 15 iki 29 metų pokytis yra (-465) (10 lentelė), o asmenų nuo 30 m. iki 39 metų pokytis yra (-549). Galima daryti prielaidą, kad jauni asmenys išvyksta į kitus Lietuvos miestus ar kitas šalis ir nepasilieka gyventi, dirbti bei kurti Kėdainiuose. Tai reiškia, kad Kėdainių mieste mažėja asmenų, kuriančių pridėtinę vertę ir savo veikla generuojančių pajamas. Tačiau 65 ir daugiau metų amžiaus grupės pokytis per 2011-2015 m. laikotarpį Kėdainių mieste (+900). Tai rodo Kėdainių miesto gyventojų senėjimo tendenciją (SI8).

1.3.Nedarbo situacija

Lentelė 11. Gyventojų nedarbas Lietuvoje

Metai	Laisvos darbo vietos, vnt.	Nedarbo lygis, proc. (pagal amžiaus grupes)				Bedarbiai, tūkst. (pagal amžiaus grupes)				Užimti gyventojai, tūkst.		
		Iš viso	15–24	15–64	55–64	Iš viso	15–24	15–64	55–64	15-24	15-64	55-64
2011	9 788	12,9	27,7	13,1	10,7	133,8	21,4	133,6	15,6	56,1	884,1	130,3
2013	10 696	9,5	18,7	9,7	8,4	97,7	14,9	97,3	13,3	64,8	909,8	144,7
2014	11 600	8,4	16,2	8,5	8,1	86,3	13,6	85,9	13,6	70,3	921,9	154,9

Šaltinis: Lietuvos statistikos departamento duomenys¹⁸

Kauno regionui būdingas santykinai neaukštas registruoto nedarbo lygis lyginant su Lietuvos vidurkiu, kuris nuo 2011 iki 2014 metų sumažėjo 30,5¹⁹ proc. ir 2014 m. siekė 10,7 proc. Kauno regione per minėtą laikotarpį registruoto nedarbo lygis sumažėjo 33,1 proc. ir 2014 m. siekė

¹⁷ Lietuvos statistikos departamento duomenys, 2015m. internetinė prieiga <http://osp.stat.gov.lt/temines-lenteles19>

¹⁸ statistikos departamento duomenys, internetinė prieiga <http://osp.stat.gov.lt/web/guest/statistiniu-rodikliu-analize?portletFormName=visualization&hash=a2cb0c8f-e9be-4cd0-993f-f05c9585e82a>

¹⁹Lietuvos statistikos departamento duomenys, 2015m. internetinė prieiga <http://osp.stat.gov.lt/web/guest/statistiniu-rodikliu-analize?portletFormName=visualization&hash=70e1de4f-fb99-42aa-b817-ce9bbc8ef1ea>

8,9 proc., išsiskyrus Jonavos rajoną, kuris siekė 13,1 proc., arba 22,4 proc. Lietuvos vidurkio. Kėdainių mieste per 2011-2014 m. laikotarpį nedarbo lygis nuolatos mažėjo nuo 11,4 iki 8,3 pokytis -3,1 proc. ir buvo mažesnis už šalies vidurkį (ST1). Jaunimo (15-24 m.) nedarbo lygis²⁰ Lietuvoje sumažėjo nuo 27,7 iki 16,2 arba 41,5 proc., o tuo tarpu Kauno apskrityje sumažėjo nuo 24,3 iki 14,5 arba 40,3 proc. Kėdainių mieste jaunimo nedarbo lygis (žr. 12 lentelę) sumažėjo nuo 7,3 iki 5,0 arba 30,2 proc.

Kauno teritorinės darbo biržos ateinančių metų prognozėje²¹, darbo rinkos ypatumai Kauno regione nurodyta, kad didžiausi nedarbo lygio svyravimai, priklauso nuo darbų sezoniškumo. Didžiausi nedarbo lygio svyravimai išliks Kėdainių ir Raseinių rajonų bei Birštono savivaldybėse. Vasaros metu bedarbystė sumažėja, o šaltuoju metų laiku – išauga. Tokia situacija neigiamai įtakoja VVG teritorijos patrauklumą gyventi ir dirbti, nes vietos gyventojams trūksta nuolatinių, gerai apmokamų darbo vietų.

Lietuvos statistikos departamento duomenimis, užimtų gyventojų skaičius šalyje įvairiose amžiaus grupėse pasiskirstęs netolygiai. Pastebėta, jog jaunimo amžiaus grupės (15-24 m.) užimtų gyventojų skaičius (70,3 tūkst.) yra 2.2 karto mažesnis nei vyresnio amžiaus grupės (55-64 m.) užimtų gyventojų (154,9 tūkst.). Tai galima paaiškinti tuo, kad šios amžiaus grupės gyventojai yra labiausiai linkę emigruoti. Statistikos departamento duomenys rodo, šalyje per 2011-2014 m. laikotarpį auganti darbingo amžiaus asmenų užimtumą 4,3 proc. Jaunimo amžiaus grupės asmenų užimtumo didėjimo pokytis 25,3 proc., o vyresnio amžiaus grupės asmenų 18,9 proc. Didėjant žmonių užimtumui, padidėja pajamos, kyla pragyvenimo lygis, geriau patenkinami materialiniai poreikiai, daugiau lėšų galima skirti šalies gyventojų socialiniams, ekonominiams ir kultūriniais poreikiams tenkinti. Pastebėta, jog jaunimo ir kitų amžiaus grupių užimtų asmenų skaičiaus didėjimui įtakos turi laisvų darbo vietų padaugėjimas. 2011-2014 m. laisvų darbo vietų Lietuvoje padaugėjo 18,5 proc., o tuo tarpu Kėdainių mieste tik 14,1 proc. arba 4.4 proc. mažiau.

Lentelė 12. Darbo rinkos situacija Kėdainių mieste

Metai	2011	2013	2014
Nedarbo lygis (bendras)	11,4	9,4	8,3
Nedarbo lygis (moterų)	11,8	10,6	9,3
Nedarbo lygis (vyrų)	10,9	8,2	7,4
Jaunimo nedarbo lygis	7,3	4,8	5,0
Bedarbių skaičius	5396	6039	3915
Laisvos darbo vietos	2191	2463	2501

Šaltinis: Statistikos departamento duomenys²²

Nedarbo lygis šalyje 2014 m. buvo²³ 10,7 proc., Kauno apskrityje 10,3 proc. arba 0,4 proc. mažiau. Tuo tarpu Kėdainių mieste nedarbo lygis siekė tik 8,3 proc. arba 2,4 proc. mažesnis nei

²⁰ Lietuvos statistikos departamento duomenys, internetinė prieiga <http://osp.stat.gov.lt/web/guest/statistiniu-rodikliu-analize?portletFormName=visualization&hash=a01727c3-008c-40c5-9194-1478d1db414d>

²¹ Internetinė prieiga <https://www.ldb.lt/TDB/Kaunas/> DarboRinka/Documents/Darbo%20rinkos%20prognoze%202015/Prognoz%C4%97%202015%20Kauno%20TDB.pdf

²² Lietuvos statistikos departamento duomenys, Internetinė prieiga, 2016 m. <https://osp.stat.gov.lt/statistiniu-rodikliu-analize?id=1533&status=A>

Lietuvoje. Lyginant statistinius nedarbo lygio pokyčius Kėdainių mieste, pastebėta, jog moterų nedarbo lygis (9,3 proc.) yra didesnis nei vyrų (7,4 proc.) - 1,9 proc., tačiau per 2011-2014 m. laikotarpį moterų nedarbo lygis (21 proc.) mažėja lėčiau nei vyrų (32 proc.). Bedarbystės tendencijos vienodai neigiamai veikia abiejų lyčių motyvaciją dalyvauti darbo rinkoje, mažina darbinę kvalifikaciją bei didina socialinę atskirtį ir su tuo susijusias ne tik pavienių asmenų, bet ir visos šeimos narių integracijos į visuomenę problemas (skurdo, socialinės įtampos, nusikalstamumo didėjimą). Nedarbo lygis daro įtaką socialiniam ekonominiam švietimo prieinamumui. Pastebėta, kad jautriausiai į neigiamus ekonomines aplinkos pokyčius reaguoja 15–24 m. amžiaus gyventojai, kurių lyginant su kitomis amžiaus grupėmis nedarbo lygis (žr. 11 lentelę) yra didžiausias (16,2 proc.). Darbo patirties stoka gali nulemti anksčiau minėtas priežastis, todėl siekiant didinti gyventojų užimtumo lygį, būtina ne tik mažinti nedarbo pasekmes, bet ir tikslinga diegti priemones, padedančias parengti jaunimą geriau atitinkantį darbo rinkos poreikius, įgijusį kuo daugiau praktinio darbo patirties.

Kauno teritorinės darbo biržos Kėdainių skyriaus pateikti duomenys apie esančių bedarbių skaičių, rodo mažėjimo tendencijas. 2011 m. buvo 5396 bedarbiai, o 2014 m. 3915 (-27,4 proc.). Stebima bedarbių mažėjimo tendencija, tačiau ji yra tolygi Lietuvos Respublikos teritorijos atžvilgiu. Per minėtą laikotarpį šalyje registruotų bedarbių skaičius sumažėjo – 35,5 proc. nuo 133 800 iki 86300. Tačiau įvertinus darbo rinkos situaciją Kėdainių mieste per 2011-2014 m. matome, jog bedarbių skaičius beveik du kartus viršija laisvų darbo vietų skaičių (SI9). 2011 metais Kėdainių mieste buvo įregistruotos 2191 laisvos darbo vietos, o 2014 m. - 2501.

Kauno teritorinės darbo biržos Kėdainių skyriaus duomenimis²⁴, daugiausiai laisvų darbo vietų Kėdainių mieste 2015 m. III ketvirtyje buvo paslaugų sektoriaus darbuotojams ir kvalifikuotiems darbininkams: tarptautinių pervežimų vairuotojams, virėjams, pardavėjams. Taip pat buvo nurodyta kokios specialybės/profesijos paklausiausios ir kurių šiuo metu trūksta Kėdainių mieste tai: virėjai, siuvėjai, plataus profilio statybininkai, pardavėjai-kasininkai, šaltkalviai, suvirintojai, tarptautinių pervežimų vairuotojai, medkirčiai.

Ilgalaikis nedarbas turi įtakos emigracijai iš Kėdainių miesto ir didesniai piniginei socialinei paramos poreikiui. Ilgalaikėje perspektyvoje ilgalaikiai bedarbiai, tikėtina, gaus mažesnes pensijas ir dėl to dides lėšų poreikis paslaugoms finansuoti. Kita vertus, nedarbas sąlygoja mažesnę vartojimą ir mokesčių surinkimą, dėl to ateityje bus vis sunkiau surasti lėšų finansuoti socialines paslaugas.

1.4. Socialinė situacija

Vadovaujantis Kėdainių rajono savivaldybės administracijos Socialinės paramos skyriaus pateiktais duomenimis nustatyta, kad socialinę atskirtį patiriančių gyventojų Kėdainių mieste mažėja (13 lentelė). Skurdą patiriančių asmenų skaičius nuo 2224 asmenų (2011 m.) sumažėjo iki 1094 asmenų (2015 m.), pokytis (-930) arba 18,8 proc. mažiau (ST2).

²³ Lietuvos statistikos departamento duomenys, Internetinė prieiga, <http://osp.stat.gov.lt/web/guest/statistiniu-rodikliu-analize?portletFormName=visualization&hash=a8420233-67f0-4115-a703-8934c8263e54>

²⁴ Kauno teritorinės darbo biržos Kėdainių skyriaus el. p. pateikti duomenys, 2015m. lapkričio 16d.

Lentelė 13. Socialinė situacija Kėdainių mieste

Duomenys	2011 m.	2012 m.	2013m.	2014m.	2015 m.
Neįgalieji iš viso	3146	3189	3056	2800	2917
iš jų darbingo amžiaus	1604	1724	1671	1457	1534
Grįžę iš įkalinimo įstaigų, kuriems reikalingos tam tikros socialinės paslaugos	50	55	53	42	40
Iš vaikų globos namų išėjusių, pilnametystės sulaukusių, asmenų skaičius	6	4	9	10	6
Nedirbantys darbingo amžiaus asmenys, prižiūrintys/slaugantys savo artimuosius	32	35	36	34	35
Skurdą patiriantys asmenys (iš viso)	2224	2135	1824	1375	1094
Asmenys norintys gauti pagalbą/socialines paslaugas namuose	134	141	141	140	142
Kompensacijas už komunalines paslaugas gaunančių asmenų sk.	6571	6383	5486	4668	3671
Pašalpas gaunančių asmenų skaičius	2224	2135	1824	1375	1094
Socialinio būsto laukiančių asmenų/šeimų skaičius	417	477	507	546	547
Nestacionarių socialinių paslaugų poreikis (socialinė priežiūra): patenkintas/iš viso	292/292	289/289	270/270	274/ 274	278/278
Stacionarių socialinių paslaugų poreikis: patenkintas/iš viso	18/23	20/26	22/27	21/31	15/26

Šaltinis: Kėdainių rajono savivaldybės administracijos Socialinės paramos skyriaus el.p. pateikti duomenys. 2015 m. lapkričio 18 d.

Pašalpų gavėjų, neįgaliųjų ir asmenų, norinčių gauti kompensacijas už komunalines paslaugas skaičius analizuojamu 2011-2015 m. laikotarpiu nuolat mažėjo. Pašalpų gavėjų skaičiaus pokytis nuo 2011 m. (2224 asmenys) iki 2015 m. (1094 asmenys), pokytis (-1130) arba 25,13 proc. mažiau. Kėdainių rajono savivaldybės administracijos Socialinės paramos skyriaus darbuotojų nuomone, pašalpų gavėjų skaičius mažėja dėl sugriežtintos pašalpų skyrimo tvarkos, mažėjančio nedarbo ir mažėjančio Kėdainių gyventojų skaičiaus.

Neįgaliųjų asmenų skaičiaus pokytis nuo 2011 m. iki 2015 m. yra (-229), arba 7,2 proc. mažiau (ST3). Norinčių gauti kompensacijas už komunalines paslaugas skaičiaus pokytis nuo 2011 m. iki 2015 m. yra (-2900), arba 43,52 proc. mažiau. Taip pat tolygiai mažėja asmenų, grįžusių iš įkalinimo įstaigų, kuriems reikalingos tam tikros socialinės paslaugos skaičius, tačiau jo pokyčiai nėra tokie ženklūs - nuo 2011 m. iki 2015 m. pokytis (-10), arba 10 proc. mažiau (ST4). Pastebėtina, jog visiškai nekinta vaikų, sulaukusių pilnametystės, išėjusių iš globos namų, asmenų skaičius. 2011 m. buvo 6 vaikai, o 2015 m. taip pat 6 vaikai. Per minėtą laikotarpį pastebimai daugėja asmenų, norinčių gauti pagalbą/socialines paslaugas namuose nuo 2011 m. iki 2015 m. pokytis (+8), arba 6 proc. daugiau (SI10). Taip pat sparčiai didėja socialinio būsto laukiančių asmenų/šeimų skaičius nuo 2011 m. iki 2015 m. pokytis (+130), arba 31,2 proc. daugiau.

Lentelė 14. Administraciniai pažeidimai Kėdainių mieste

Kėdainių miesto duomenys		2011 m.	2012 m.	2013 m.	2014 m.	2015 m.
Nusikalstamų veikų žinybinio registro duomenys						
Nusikalstamos veikos	Užregistruota	698	633	570	1029	592
	Ištirta:	368	377	357	708	286
	Iš jų: nepilnamečių	62	30	53	47	35
Sunkūs ir labai sunkūs nusikaltimai	Užregistruota	23	23	33	45	10
	Ištirta:	15	21	30	33	13
	Iš jų: nepilnamečių	2	1	1	3	1
Vagystės	Užregistruota	287	249	241	263	260
	Ištirta:	99	103	97	74	47
	Iš jų: nepilnamečių	33	18	22	19	21
Plėšimai	Užregistruota	19	16	13	19	17
	Ištirta:	13	9	6	12	12
	Iš jų: nepilnamečių	9	2	1	7	8
Nusikalstamos veikos padarytos viešose vietose	Užregistruota	141	112	101	146	101
	Ištirta:	89	77	67	72	57
	Iš jų: nepilnamečių	17	9	22	15	16
Administracinių teisės pažeidimų registro duomenys						
	Užregistruota	3916	3394	3858	3266	2891
	Iš jų: nepilnamečių	88	134	111	82	58

Šaltinis: Informatikos ir ryšių departamento prie LR Vidaus reikalų ministerijos el. p. pateikti duomenys, 2016 m. sausio 15 d.

Pastebėtina, jog 2011 - 2015 m. laikotarpiu Kėdainių mieste mažėja nusikalstamos veikos, vagysčių ir viešosios tvarkos pažeidimų, kuriuos įvykdo nepilnamečiai asmenys. Nepilnamečių asmenų įvykdytos nusikalstamos veikos sumažėjo nuo 62 iki 35 arba 53,2 proc. (ST5), o vagysčių sumažėjo nuo 33 iki 21 arba 36,4 proc. (14 lentelė). Labai svarbu yra laiku pastebėti neadekvatų greta esančių asmenų elgesį ir suteikti jiems pagalbą, ypač socialinės rizikos šeimose gyvenantiems nesimokantiems, nestudijuojantiems ir darbo neieškantiems vaikams, ir jaunuoliams, nes vėliau šie asmenys dažniausiai atsiduria tokiose rizikos grupėse, kurios reikalauja papildomos priežiūros. Tai yra vaikai, jaunuoliai įtraukiami į nusikalstamą veiklą, suserga priklausomybės ligomis ir kt. Todėl būtina didinti jų laisvalaikio užimtumą ar įvairių veiklų pagalba integruoti į visuomenę.

1.5. Tikslinės grupės.

Kėdainių miesto VVG vietos plėtros strategija skirta šioms miesto VVG teritorijoje gyvenančioms tikslinėms grupėms: senyviems ir vienišiesiems asmenims, žmonėms su negalia, vaikams iš socialinės rizikos šeimų ir jų šeimos nariams, nesimokantiems ir nestudijuojantiems jaunuoliams, bedarbiams, neaktyviems asmenims (jaunoms mamoms auginančioms vaikus iki trejų metų), o taip pat pabėgėliams ir kitiems, socialinę atskirtį patiriantiems asmenims.

Rengiant Kėdainių miesto VVG strategiją, atliktas VVG teritorijos gyventojų poreikių ir lūkesčių tyrimas, kuriame respondentai įvardino šias pagrindines problemas: mažos gyventojų pajamos (45,5 proc. respondentų), socialinės atskirties augimas (41,6 proc. respondentų), nedarbas (32,6 proc. respondentų) ir gyventojų skaičiaus mažėjimas (32,6 proc. respondentų).

Senyvi, viešini asmenys Kėdainių mieste susiduria su emigracijos proceso padariniais: jaunimas ir jauni žmonės išvyksta gyventi ir dirbti į kitus miestus ar emigruoja į užsienį, palikdami vyresnio amžiaus šeimos narius gyventi vienus. Senjorų tarpe ypač aktuali socialinės atskirties problema, kadangi likę vieni senyvi asmenys užsidaro namuose, nebedalyvauja miesto socialiniame, sociokultūriniame gyvenime, prastėja jų psichologinė sveikata, pasireiškia depresija ir kitos ligos. Senyviems, vienišiams asmenims labiausia trūksta sociokultūrinių užimtumo veiklų bei pagalbos namuose paslaugų. Dėl nuolatinės vietos gyventojų (e)migracijos mieste didėja socialinių paslaugų poreikis didėja, nes išvykus darbingo amžiaus asmenims nebelieka kam pasirūpinti negalia turinčiais ar garbaus amžiaus artimaisiais, tai reiškia, jog ateityje šiai amžiaus grupei teikiamų socialinių paslaugų poreikis neišvengiamai augs.

Žmonės su negalia neretai susiduria su integracijos į bendruomenę, sociokultūrinių užimtumo veiklų, ir verslumo skatinimo veiklų problemomis. Aktuali socialinės atskirties problema, jiems labiausiai trūksta aktyvaus sporto ir laisvalaikio užimtumo veiklų, kultūrinių renginių, verslumo skatinimo veiklų, o taip pat nestacionarių ir gavėjų namuose teikiamų socialinių paslaugų.

Socialinės paslaugos Kėdainių rajone savivaldybės įstaigų teikiamos visoms gyventojų socialinėms grupėms, išskyrus: ilgalaikes ir trumpalaikes socialinės globos paslaugas suaugusiems asmenims ir, vaikams su negalia ir, psichologinės bei socialinės reabilitacijos paslaugas²⁵. Vadovaujantis Kėdainių rajono savivaldybės socialinių paslaugų plano ir Kėdainių rajono strateginio plėtros plano iki 2015 m. duomenimis, Kėdainiuose vis dar trūksta pagalbos namuose ir nestacionarių socialinių paslaugų,²⁶(SI11). Socialinių globos namų teikiamos paslaugos Kėdainių rajone (įskaitant miestą, kuriame yra vaikų globos namai „Saulutė“) maksimalus lankytojų skaičius per dieną²⁷ – 175 asm., iš jų tik 109 asm. arba 62,3 proc. patenkinamas paslaugų poreikis, finansuojant savivaldybės lėšomis.

Kėdainių mieste veikia Kėdainių bendruomenės socialinis centras, jungiantis miesto socialines įstaigas, kuriose teikiamos tik įvairios bendrosios socialinės paslaugos: informavimo bei konsultavimo, nemokamo maitinimo, asmens higienos paslaugų organizavimo, aprūpinimo būtiniausiais drabužiais ir avalyne, transporto. 2014 m. 14 asmenų, turinčių sunkią proto ir psichinę negalią, suteiktos dienos socialinės globos įstaigoje paslaugos²⁸, 17 asmenų, turinčių sunkią negalią, suteiktos dienos socialinės globos namuose paslaugos. Gyvenimo namų paslaugos asmenims, turintiems proto negalią, suteiktos 20 asmenų. Kėdainių mieste esančiame dienos socialinės globos centre, Kėdainių bendruomenės socialinio centro Dienos socialinės globos padalinyje, maksimalus lankytojų skaičius per dieną²⁹ – 32, kurių paslaugos nėra visiškai finansuojamos savivaldybės lėšomis. Taip pat kitos socialinių paslaugų įstaigos, priklausančios

²⁵ Kėdainių rajono savivaldybės 2010 m. socialinių paslaugų planas. Internetinė prieiga: <http://www.socialiniszemelapis.lt/index.php?89610677>

²⁶ Kėdainių rajono strateginis plėtros planas iki 2015m. internetinė prieiga: http://www.elibrary.lt/resursai/DB/Regionai/Planai/Kaunas/Kedainiai_strateginis_planas1.pdf.

²⁷ Kėdainių rajono savivaldybės 2015 m. socialinių paslaugų planas. Patvirtintas Kėdainių rajono savivaldybės tarybos 2015 m. kovo 27 d. Nr. TS-57. Internetinė prieiga: <https://www.e-tar.lt/portal/lt/legalAct/ba759120d6b111e4894f9bde45468d3f>

²⁸ Kėdainių rajono savivaldybės 2015 m. socialinių paslaugų planas. Patvirtintas Kėdainių rajono savivaldybės tarybos 2015 m. kovo 27 d. Nr. TS-57. Internetinė prieiga: <https://www.e-tar.lt/portal/lt/legalAct/ba759120d6b111e4894f9bde45468d3f>

²⁹ Kėdainių rajono savivaldybės 2015 m. socialinių paslaugų planas. Patvirtintas Kėdainių rajono savivaldybės tarybos 2015 m. kovo 27 d. Nr. TS-57. Internetinė prieiga: <https://www.e-tar.lt/portal/lt/legalAct/ba759120d6b111e4894f9bde45468d3f>

Kėdainių rajono savivaldybei: pagalbos į namus tarnyba, Kėdainių bendruomenės socialinis centras, seniūnijos (teikiančios socialinės priežiūros paslaugas neįgaliems ir senyvo amžiaus asmenims bei vaikams, augantiems socialinės rizikos šeimose) paslaugų poreikis³⁰ (maksimalus lankytojų skaičius per dieną) – 812 asmenų, o savivaldybės lėšomis finansuojama tik 216 asm. arba tik 26,6 proc. besikreipiančių asmenų patenkinamas poreikis.

Kėdainių mieste veikia viena vaikų, likusių be tėvų globos, socialinės globos įstaiga: Kėdainių vaikų globos namai „Saulutė“ Joje yra globojami³¹ 60 vaikų. Nuo 2015 m. sausio 1 d. pradėjo veiklą Kėdainių vaikų globos namų „Saulutė“ laikino apgyvendinimo įstaiga motinoms ir vaikams (20 vietų) bei vaikų dienos centras, kuriame gali lankytis iki 40 vaikų. Teikiamos paslaugos socialinės rizikos šeimoms. 2014 m. 259 socialinės rizikos šeimoms buvo teikiamos socialinių įgūdžių ugdymo ir palaikymo paslaugos.

Vaikai, moksleiviai iš socialinės rizikos šeimų, ir jų šeimos nariai susiduria su ypač aktualių vaikų, turinčių specialiųjų ugdymosi poreikių, iš socialiai remtinų šeimų pažintiniu, kūrybiniu ir kt. gebėjimu ugdymu, kurių pagalba prasplėstų pasaulio suvokimas, lavėtų vaizduotę, gerėtų bendravimo ir saugaus savarankiško gyvenimo įgūdžiai. Jų šeimų nariams (ir žmonėms su negalia) ypač trūksta žinių ir įgūdžių, kurių pagalba būtų kuriama stiprų ugdomąjį poveikį turinti aplinka vaikams su specialiaisiais ugdymosi poreikiais.

Nesimokantys ir nestudijuojantys moksleiviai ir jaunuoliai iš socialinės rizikos šeimų susiduria su nepakankamu dalyvavimu visuomeninėje savanoriškoje veikloje. Mieste nėra skatinama vaikų ir jaunimo iš socialiai remtinų šeimų įtrauktis į miesto kultūrinio gyvenimo planavimą, nesudarytos sąlygos neprofesionalaus ir mėgėjiško meno kūrybai ir saviraiškai. Ypač aktuali problema, jog mieste veikiantys sporto kompleksai (sporto salės ir stadionai) nėra atviri VVG teritorijoje gyventiems vaikams ir jaunimui iš socialios rizikos šeimų savaitgaliais ir mokinių atostogų metu, kuriuose būtų organizuojamos fizinio aktyvumo stiprinimo ir sporto stovyklos (SI12).

Ekonominis nestabilumas veikia visas socialinės rizikos grupes. Dalis socialiai pažeidžiamų gyventojų, neturėdami darbo bei pragyvenimo šaltinio, linkę ieškoti pragyvenimo šaltinio nusikalstamu būdu, ne išimtis ir nepilnamečiai asmenys. Šių nepilnamečių socializacija ir įtraukimas į socialinį gyvenimą ankstyvame laikotarpyje sprendžia keletą problemų iš karto – individo socializacijos problemą, savivaldybės būsimų socialinių išlaidų sutaupymą, taip pat būsimų nusikalstamų veikų žalos nebuvimą. Didžiausią nepilnamečių nusikaltimų dalį Kėdainių mieste sudaro vagystės ir viešosios tvarkos pažeidimai. Nepakankamas užimtumas, nuolatinės ir įdomios veiklos stoka sąlygoja, kad dalis nepilnamečių pasuka nusikalstamu keliu³² Per 2011-2015 m. laikotarpį Kėdainių mieste stebima mažėjanti administracinių pažeidimų (nusikalstamos veikos) 26,2 proc. tendencija (žr. 14 lentelę). Viso per laikotarpį administracinių teisės pažeidimų Kėdainių

³⁰ Kėdainių rajono savivaldybės 2015 m. socialinių paslaugų planas. Patvirtintas Kėdainių rajono savivaldybės tarybos 2015 m. kovo 27 d. Nr. TS-57. Internetinė prieiga: <https://www.e-tar.lt/portal/lt/legalAct/ba759120d6b111e4894f9bde45468d3f>

³¹ Kėdainių rajono savivaldybės 2015 m. socialinių paslaugų planas. Patvirtintas Kėdainių rajono savivaldybės tarybos 2015 m. kovo 27 d. Nr. TS-57. Internetinė prieiga: <https://www.e-tar.lt/portal/lt/legalAct/ba759120d6b111e4894f9bde45468d3f>

³² Informatikos ir ryšių departamento prie LR Vidaus reikalų ministerijos el.p. pateikti duomenys 2016 sausio 15 d.

mieste 2011m. užregistruota 3916, iš jų 88 arba 2,2 proc. įvykdyta nepilnamečių, o 2015 m. užregistruota viso - 2891 pažeidimai, iš jų 58 arba 2 proc. įvykdė nepilnamečiai.

Socialinę atskirtį patiriantys darbingi gyventojai (moterys auginančios vaikus iki 3 metų) ir bedarbiai susiduria su problema, jog iki šiol VVG teritorijoje nėra sprendžiamos socialinę atskirtį patiriančių, jaunų mamų, iškritusių iš švietimo sistemos ar (re)integracijos į darbo rinką problemos. O taip pat - nekvalifikuotų, išsilavinimo, specialybės, profesijos neturinčių bei stokojančių motyvacijos mokytis ir dirbti, problemos. Dalis VVG teritorijos gyventojų susiduria su materialinių išteklių trūkumu, išsilavinimu, patiria diskriminaciją ar dėl kitų priežasčių negali palaikyti visuomenėje įprastų socialinių ryšių.

Rengiant VVG teritorijos strategiją, atliktas Kėdainių miesto seniūnijos gyventojų poreikių ir lūkesčių tyrimas rodo, jog net 28,16 proc. respondentų patiria psichologinį smurtą šeimoje ar darbe. Daugiausiai respondentų šeimoje ar darbe patiria psichologinį spaudimą ir patyčias, šmeižtą ir apkalbas, gąsdinimą bei fizinį, ekonominį ar panašų smurtą.

Socialinę atskirtį patiriantys pabėgėliai susidurs su socialinės integracijos problemomis, įvairiomis krizinėmis situacijomis, ar dėl kitų priežasčių negalės palaikyti visuomenėje įprastų socialinių ryšių. Kėdainių miesto seniūnijos gyventojų poreikių ir lūkesčių tyrimo rezultatai rodo, jog į Kėdainių miestą atvykę pabėgėliai susidurs su kalbos (52,6 proc. respondentų), kultūros skirtumų (papročių, tradicijų, aprangos ir kt.) (46 proc. respondentų) ir darbo trūkumo (42,1 proc. respondentų) problemomis.

Kėdainių mieste esant neaukštam nedarbo lygiui vis dėlto susiduriama su kvalifikuotų darbuotojų stygiumi, kurio negali patenkinti Kėdainių mieste gyvenantys gyventojai (žr.12 lentelę) (SI13). Todėl būtina kurti ir tobulinti mokymosi visą gyvenimą sistemą ir skatinti kvalifikacijos kėlimą bei skatinti neformalaus švietimo ir papildomo užimtumo veiklos galimybes, kurios užkirstų kelią neigiamų socialinių reiškinių plitimui bei šalintų jų atsiradimo priežastis.

Ypač aktualios problemos yra bedarbių ir neaktyvių darbingų gyventojų užimtumui didinti skirtų neformalių iniciatyvų įgyvendinimas, siekiant pagerinti šių asmenų padėtį darbo rinkoje, potencialių darbdavių ir laisvų darbo vietų paieška, konsultavimas, mokymai būtini įsidarbinimui ar norint pradėti savarankišką veiklą.

Valstybės gyventojų užimtumo politika daro didelę įtaką darbo rinkai. VVG teritorijos gyventojų užimtumo problema yra sudėtinga, ją veikia daugybė ekonominių, socialinių, politinių ir kitokių veiksnių. Svarbiausias jos uždavinys – išlaikyti kuo didesnę gyventojų užimtumą, kiekvienam sudaryti galimybę užsidirbti pragyvenimui. Esamas ekonominis išsivystymas (arba siaura specializacija) bei gyventojų koncentracija negali suteikti tokių darbo, verslo ir mokymo (-si) galimybių kaip kiti didieji šalies miestai. Nors Kėdainių miesto teritorijoje veikiančios aukšto produktyvumo pramonės įmonės, pasižymi konkurencingu atlyginimu, tuo pat metu ir kvalifikuotos darbo jėgos poreikiu, tačiau gali įdarbinti tik mažesniąją gyventojų dalį.

Parengta Kėdainių miesto VVG vietos plėtros strategija siekiama pagerinti visų VVG teritorijos gyventojų tikslinių grupių vietines įsidarbinimo galimybes ir didinti vietos bendruomenių socialinę integraciją, pasitelkiant vietos bendruomenių, verslo ir vietos valdžios ryšius.

2. TERITORIJOS, KURIAI RENGIAMA VIETOS PLĖTROS STRATEGIJA, ANALIZĖ

Atliekant miesto VVG teritorijos vystymosi poreikių ir galimybių analizę buvo vykdyta vietos gyventojų anketinė apklausa bei įvairių tyrimų, dokumentų analizė ir sintezė, lyginamoji analizė bei sistemimas. Anketinio tyrimo metu buvo nustatyti miesto VVG teritorijos gyventojų poreikiai, problemos su kuriomis jie susiduria, išsiaiškintos sritys į kurias siūloma investuoti Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšas ir kitas pritraukiamas investicijas, veiklos, kurių galėtų imtis miesto VVG teritorijoje veikiančios įvairios įstaigos bei organizacijos, gyventojų požiūris į asmeninio verslo kūrimą (3 priedas).

Didžiausią įtaką miesto VVG teritorijos socialinei, ekonominei ir demografiniai būklei daro šie veiksniai: gyventojų skaičius, darbingo amžiaus gyventojų skaičius, nedarbo lygis, užimtumo lygis ir ekonominės veiklos įvairovė.

2.1. Ekonominė situacija. Kėdainių, kaip ir viso Kauno regiono stiprybė - patogi geografinė padėtis (centrinė šalies dalis). Silpnybės: mažėjantis gyventojų skaičius, kurio pagrindinės priežastys yra neigiama natūrali gyventojų kaita bei neigiama neto migracija; mažas ekonominis aktyvumas (mažai mažų ir vidutinių įmonių). Dėl mažėjančios vaikų dalies ir didėjančio medianinio gyventojų amžiaus artimiausiu metu darbingo amžiaus gyventojų dalis gali pradėti mažėti, to pasekoje, ilguoju laikotarpiu ūkio sektoriams, kurie yra imlūs nespacializuotai darbo jėgai, sumažės darbo jėgos pasiūla, o paslaugų sektoriui – vartotojų skaičius. Mažas ekonominis aktyvumas lemia tai, kad Kauno regiono (kartu ir Kėdainių r.) socialinė ir ekonominė situacija, lyginant su kitų regionų (rajonų) yra labiau jautri išorės grėsmėms. Numatoma, kad privatusis vartojimas ir toliau nuosekliai augs, nes namų ūkių gaunamas pajamas gausins kylantis darbo užmokestis ir didesnis užimtumas bei kartu remiamasi prielaida, jog prastėjant šalies demografiniai situacijai, bendrojo vidaus produkto augimas, darbui imlių sektorių plėtros sąskaita, gali ženkliai sulėtėti.

Patogi Kėdainių rajono geografinė padėtis XX a. 6-7 dešimtmečiuose sudarė prielaidas Kėdainiams tapti svarbiu pramonės centru. Pramoninio miesto vardą Kėdainiai išlaikė iki šių dienų. Miesto VVG teritorijoje veikiančios įmonės (AB „Lifosa“, AB „Nordic Sugar Kėdainiai“, AB „Kėdainių grūdai“, UAB „Norfos mažmena“, UAB „Daumantai LT“, UAB „Vikeda“, UAB „Kėdainių duona“, UAB „Progresas“, UAB „K2 LT“) yra pagrindiniai vietos gyventojų darbdaviai. Sėkmingam ekonominiam VVG teritorijos vystymuisi didelę reikšmę turi esami žmogiškieji ištekliai, jų panaudojimas ir situacija darbo rinkoje, kuri sąlygoja spartesnę ekonominę vystymąsi regione. Dirbančiųjų skaičiaus mažėjimas didele dalimi yra susijęs su neoficialios darbo rinkos įsigalėjimu ne tik regione, be ir šalyje. Daugelis darbo netekusių žmonių dirba nelegaliai, nemoka valstybei mokesčių. Tuo pačiu jie nėra aprūpinti net minimaliomis socialinėmis garantijomis. Vietos darbdaviai teigia, kad galėtų įsteigti daugiau naujų darbo vietų, tačiau nėra reikalingos kvalifikacijos specialistų (SI13). Jaunimas, baigęs mokslus, stengiasi įsidarbinti didžiuosiuose šalies miestuose.

2.2. Gyventojų skaičius VVG teritorijoje. Lietuvos statistikos departamento duomenimis gyventojų skaičius VVG teritorijoje nuolatos mažėja: 2011 m. pradžioje VVG teritorijoje gyveno

27732 gyventojai, 2014 m. pradžioje 26749 gyventojai (pokytis -983), arba 3,6 proc. mažiau. Tuo tarpu Lietuvoje gyventojų nuo 2011 m. iki 2014 m. sumažėjo 4,8 proc., o Kauno apskrityje 2,4 proc., t. y. pusantro karo mažiau nei VVG teritorijoje. 2015 m. liepos 1 d. duomenimis gyventojų mažėjimo tendencija išliko ir gyventojų skaičius VVG teritorijoje sumažėjo iki 26448. Gyventojų skaičiaus mažėjimą sąlygojo emigracija ir neigiamas gyventojų prieaugis.

2014 m. (2015 m. pradžios) duomenimis, didžiausią gyventojų dalį (36 proc.) VVG teritorijoje sudarė asmenys nuo 40 iki 64 m. amžiaus, o 65 m. ir vyresni – 20 proc. Bendrai sudėjus šias grupes susidaro 56 proc. asmenų, kuriuos per artimiausius 15-20 metų turės išlaikyti asmenys nuo 15 iki 39 m. amžiaus, sudarantys 29 proc. visų VVG teritorijos gyventojų.

Nuo 2011 iki 2014 metų miesto VVG teritorijoje labiausiai sumažėjo jaunų ir darbingo amžiaus asmenų. Galima daryti prielaidą, kad jauni asmenys išvyksta į kitus Lietuvos miestus ar kitas šalis ir nepasilieka gyventi, dirbti bei kurti VVG teritorijoje. Tai reiškia, kad VVG teritorijoje mažėja asmenų kuriančių pridėtinę vertę ir savo veikla generuojančių pajamas.

Remiantis Kėdainių rajono savivaldybės administracijos Socialinės paramos skyriaus pateiktais 2011 – 2014 m. laikotarpio duomenimis miesto VVG teritorijoje nustatytas socialinę atskirtį ir skurdą patiriančių bei pašalpas gaunančių asmenų (38,17 proc.) bei neįgaliųjų asmenų (11 proc.) skaičiaus mažėjimas.

VVG teritorijoje iš dalies blogėja socialinės rizikos šeimų ir vaikų, augančių tokiose šeimose, situacija. Kėdainių rajono savivaldybės administracijos Vaikų teisių apsaugos skyriaus duomenimis 2011 m. VVG teritorijoje buvo 79 socialinės rizikos šeimos, o 2014 m. jų skaičius išaugo iki 97 (pokytis +18) (SI14), tačiau socialinės rizikos šeimose augančių vaikų skaičius nuo 147 (2011 m.) sumažėjo iki 125 (2014 m.). Pokytis -22.

Pažymėtina, jog net 68,42 proc. VVG teritorijos gyventojų tyrimo (anketinės apklausos) respondentų nurodė, kad Kėdainių mieste trūksta specialiosios socialinės priežiūros paslaugų, teikiamų socialinę atskirtį patiriantiems asmenims (SI15). Kitas stipriai jaučiamas ir respondentų išsakytas trūkumas (66,05 proc.) – verslumo mokymų paslaugos bei konsultacijos verslo pradžiai ir plėtrai.

VVG teritorijos gyventojų tyrime (anketinėje apklausoje) esminėmis problemomis buvo įvardintos mažos gyventojų pajamos, socialinės atskirties augimas, nedarbas ir gyventojų skaičiaus mažėjimas. Tai iliustruoja ir socialinės analizės rezultatai. Visuomenės senėjimo tendencijos turi didelę įtaką socialinių paslaugų teikimo, senyvo amžiaus ir savimi negalintiems pasirūpinti asmenims, poreikio augimui. Socialinių paslaugų poreikis taip pat didėja ir dėl nuolatinės VVG teritorijos gyventojų emigracijos, nes išvykus darbingo amžiaus asmenims nebelieka kam pasirūpinti negalia turinčiais ar garbaus amžiaus artimaisiais. VVG teritorijos gyventojų poreikių tyrime taip pat nurodoma, kad viena iš prioritetinių sričių, kuri turėtų būti finansuojama Europos Sąjungos lėšomis, yra paslaugų, vyresnio amžiaus žmonėms ir neįgaliesiems, plėtra. Socialinės analizės duomenys taip pat rodo, kad yra daug asmenų, kuriems reikia vienokių ar kitokių socialinių paslaugų.

Kauno teritorinės darbo biržos Kėdainių skyriaus duomenimis 2011 m. miesto VVG teritorijoje bendras (vyrų ir moterų) nedarbo lygis siekė 11,4 proc. 2014 m. šis rodiklis sumažėjo iki 8,3 proc. Šis rodiklis buvo labai artimas 2014 m. Kauno regione registruotam (8,5 proc.) nedarbo lygiui. Palyginimui, Lietuvoje 2014 metais registruoto nedarbo lygis siekė 9,5 proc., 2011–2014 metais

sumažėjo 27,5 proc. Bedarbių skaičius VVG teritorijoje nuo 2011 m. (5396) iki 2014 m. (3915) sumažėjo 1481 asmenimis. Bedarbių mažėjimo tendencija, tačiau ženkliai spartesnė, pastebėta ir Lietuvos Respublikos teritorijoje. Registruotų bedarbių skaičius atitinkamu laikotarpiu mažėjo 30 proc. nuo 247200 iki 173000.

2.3. Verslo situacija VVG teritorijoje. Analizuojant VVG teritorijos gyventojų užimtumą, socialinę gerovę bei tarpusavio bendradarbiavimą būtina įvertinti dirbančiųjų smulkiojo ir vidutinio verslo, pramonės bei stambaus verslo subjektuose pokytį. Nuolat tobulinama teisinė bazė, reglamentuojanti verslo subjektų veiklą, visuomenės informavimas apie smulkiojo ir vidutinio verslo pradmenis bei kita laisvai prieinama informacija paskatina vis daugiau gyventojų užsiimti smulkiuoju ir vidutiniu verslu arba dirbti pagal individualiosios veiklos pažymą ar verslo liudijimą (ST6) (15 lentelė).

Lentelė 15. Savarankiškai dirbančių asmenų skaičius

Pavadinimas	Savarankiškai dirbančių asmenų pagal verslo liudijimą skaičius			Savarankiškai dirbančių asmenų pagal individualios veiklos pažymą skaičius		
	2011 m.	2015 m.	Pokytis vnt./proc.	2011 m.	2015 m.	Pokytis vnt./proc.
Birštono sav.	173	247	74/42,77	79	110	31/39,24
Kauno m. sav.	9537	10260	723/7,58	5794	11202	5408/93,34
Jonavos r. sav.	1004	1203	199/19,82	566	1130	564/99,65
Kaišiadorių r. sav.	613	633	20/3,26	327	607	280/85,63
Kėdainių r. sav.	1053	1208	155/14,72	660	1144	484/73,33
Prienų r. sav.	710	883	173/24,37	283	565	282/99,65
Raseinių r. sav.	845	1004	159/18,82	239	542	303/126,78

Šaltinis: Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos duomenys³³

Lentelėje pateikti skaičiai rodo, jog Kėdainių r. sav. teritorijoje savarankiškai pagal verslo liudijimą dirbančių asmenų skaičius 2015 m., lyginant su 2011 m., išaugo 14,72 proc. Šį skaičių lyginant su kitų Kauno apskrities savivaldybių duomenimis matoma, jog Kėdainių r. sav. pagal šį rodiklį užima 5 vietą iš 7. Ją lenkia Birštono (42,77 proc.), Prienų rajono (24,37 proc.), Jonavos rajono (19,82 proc.) ir Raseinių rajono (18,82 proc.) savivaldybės. Analizuojant savarankiškai dirbančių asmenų pagal individualios veiklos pažymą skaičių išryškėja, jog Kėdainių r. sav., lyginant su kitomis Kauno apskrities savivaldybėmis, yra dar nepalankesnėje situacijoje (SI16). Lenkiama tik Birštono savivaldybė (39,24 proc.). Kėdainių r. savivaldybėje atitinkamu laikotarpiu fiksuojamas 73,33 proc. savarankiškai dirbančių asmenų pagal individualios veiklos pažymą skaičiaus augimas. Absoliuti lyderė - Raseinių r. sav. (126,78 proc.), nuo kurios neženkliai atsilieka Prienų, Jonavos (99,65 proc.) rajonų, Kauno miesto (93,34 proc.) savivaldybės.

Įvertinus pateikiamus skaičius, kurie rodo, jog Kėdainių rajono savivaldybė Kauno apskrities mastu užima 5-6 vietą iš 7 (pagal savarankiškai dirbančių su verslo liudijimais ar individualios veiklos pažymomis asmenų skaičių), galima daryti prielaidas, jog VVG teritorijoje nėra sudaromos pakankamos sąlygos fizinių asmenų verslumui. VVG teritorijos gyventojams trūksta gebėjimų, reikalingų verslo kūrimui ir tolimesniam jo plėtojimui, jiems būtinos teorinės bei praktinės žinios

³³ <https://www.vmi.lt/search/browse?q=verslo+liudijimai&fq=scopeGroupId%3A%22VMI%22>

verslo vykdymo klausimais, kurias galėtų suteikti konsultavimo paslaugas teikiančios įmonės, mentorystė „verslas verslui“ ar kt. neformalios iniciatyvos. Pradedant savo verslą nėra niek mažiau aktualu yra ir pagrindinių priemonių, įrangos, be kurios neįmanoma pradėti vykdyti veiklos, įsigijimas.

Kėdainių rajono savivaldybėje yra įsteigtas Smulkiojo verslo rėmimo fondas, kurio lėšos yra naudojamos verslo rėmimo sistemai kurti; paramai naujoms smulkiojo verslo įmonėms, steigiančioms darbo vietas, teikti; veikiančių rajono įmonių potencialui išsaugoti; sukurtoms darbo vietoms išsaugoti; verslo plėtros ir investicijų pritraukimui skatinti. Pagrindinės fondo paramos formos: 1) lengvatinės paskolos (beprocentės) ne ilgesniam kaip 3 metų laikotarpiui; 2) palūkanų kompensacijos, kai rajono savivaldybė įsipareigoja iš fondo lėšų smulkiojo verslo subjektams padengti metų palūkanų dalį (iki 1 metų); 3) seminarų, specialių mokymo kursų išlaidų konsultavimo firmoms, teikiančioms paslaugas smulkiojo verslo įmonėms (fiziniams asmenims), padengimas. Parama teikiama smulkiojo verslo subjektams, t. y. mažoms įmonėms (tarp jų ir mikro įmonėms) bei fiziniams asmenims, įstatymų nustatyta tvarka turintiems teisę verstis savarankiška komercine, gamybine arba profesine ir kita panašaus pobūdžio veikla, įskaitant tą, kuria verčiamasi turint verslo liudijimą (verslo liudijimo galiojimo laikotarpiu), ar vykdantiems individualią veiklą. Tačiau nėra viena paramos forma nėra teikiama neaktyviems darbingiems asmenims, kuriems trūksta neformalaus švietimo paslaugų (SI16) bei neteikiama parama priemonių verslo pradžiai įsigijimui (SI17).

Analizuojant Lietuvos statistikos departamento informaciją apie situaciją šalyje ir lyginant ją su Kauno apskrities Valstybinės mokesčių inspekcijos pateiktais VVG teritorijos duomenimis, matomas ženklaus skirtumas tarp smulkiojo ir vidutinio verslo subjektų skaičiaus augimo šalyje ir miesto VVG teritorijoje. Lietuvos Respublikoje 2011 m. tokio tipo verslo subjektų buvo 62586 vnt., 2014 m. – 76076 vnt. Teigiamas pokytis siekia 21,5 proc. VVG teritorijoje augimas taip pat fiksuojamas, tačiau jis yra daugiau nei keturis kartus mažesnis ir siekiantis tik 5,12 proc. (2011 m. – 722 vnt., 2014 m. – 759 vnt.) (SI18).

VšĮ Kėdainių turizmo ir verslo informacijos centro duomenimis miesto VVG teritorijoje 2011 m. įsteigtos 34 naujos įmonės, 2012 m. – 37, 2013 m. – 31 ir 2014 m. – 39 (ST7). Kėdainių r. sav. veikiančios VšĮ Kėdainių turizmo ir verslo informacijos centras vienas iš tikslų - teikti informaciją, konsultacijas ir mokymo paslaugas bei praktinę pagalbą smulkiojo ir vidutinio verslo subjektams. Naujai įsteigtiems verslo subjektams padėti įsikurti, plėtoti veiklą ir prisitaikyti prie kintančių rinkos sąlygų, didinti konkurencingumą ir veiklos efektyvumą. Įstaiga tikslo siekia šiomis priemonėmis (16 lentelė): skatinamas naujų verslo įmonių steigimas; skleidžiama informacija ir kuriama konsultavimo ir turizmo informavimo sistema, nuolat atnaujinant įstaigos duomenų bazę, internetinį puslapį; plėtojamas bendradarbiavimas su Kauno teritorinės darbo biržos Kėdainių skyriumi.

Lentelė 16. Kėdainių turizmo ir verslo informacijos centro vykdomos verslumo skatinimo veiklos

Priemonės/veiklos	2011 m.	2014 m.	Pokytis, vnt./proc.
Konsultacijos. Iš jų:			
1. Pagal Kėdainių r. savivaldybės finansuojamą programą:			
▪ žmonių skaičius	190	130	-60
▪ valandų skaičius	231,5	100	-131,5
2. Pagal įgyvendinamą projektą*:			
▪ įkurtų ir konsultuotų įmonių skaičius	20	15	-5
▪ konsultacijos val.	346	818	+472
Mokymai:			
• mokymų skaičius	6	0	-6
▪ žmonių skaičius	79	0	-79
▪ valandų skaičius	42	0	-42
Skaidos renginiai:			
▪ renginių skaičius	4	<i>nėra duomenų</i>	---
▪ valandų skaičius	16	25	+9
▪ žmonių skaičius	64	118	+54

Šaltinis: VŠĮ Kėdainių turizmo ir verslo informacijos centras³⁴

*2011 m. VŠĮ Kėdainių TVIC vykdė projektą „Pradedančiųjų verslininkų konsultavimo ir biuro paslaugos“, 2014 m. – „Pradedančiųjų verslininkų konsultavimas (jaunimui iki 30 m.)“.

Lyginant šios organizacijos 2011 m. ir 2014 m. veiklos ataskaitas matomas ženklus konsultacijų, pagal rajono savivaldybės finansuojamą programą, mažėjimas. Be to, pateikti duomenys rodo, kad 2014 m. buvo atsisakyta organizuoti mokymus asmenims, norintiems pradėti ar plėtoti verslą (SI19). Teigiami pokyčiai fiksuojami tik konsultuojant jaunos (iki 30 m. amžiaus) asmenis bei organizuojant sklaidos renginius. Išanalizavus pateikiamas VŠĮ Kėdainių turizmo ir verslo informacijos centras veiklos ataskaitas galima daryti prielaidas, kad šios organizacijos veikla apima tik nedidelę miesto VVG teritorijos gyventojų dalį ir yra būtinos papildomos priemonės, įtrauktos į miesto vietos plėtros strategiją ir skirtos vietos bendruomenės narių verslumo skatinimui, pagalbai pradedant asmeninį verslą.

2.4. Socialinė parama ir socialinės paslaugos teikiamos įvairioms socialiai pažeidžiamoms vietos gyventojų grupėms. Šių paslaugų teikimą administruoja Kėdainių rajono savivaldybės Socialinės paramos skyrius. Jo funkcijos: analizuoti socialiai remtinų asmenų būklę, organizuoti gyventojų aprūpinimą gyvenamosiomis patalpomis, apskaičiuoti ir skirti piniginę socialinę paramą ir išmokas, užtikrinti pašalpų ir kompensacijų išmokėjimą, organizuoti asmens (šeimos) socialinių paslaugų poreikio nustatymą, dalyvauti planuojant savivaldybės investicines programas socialinės apsaugos srityje ir t.t.

Vietos plėtros strategijos rengimo metu, t.y. viešų susitikimų metu, analizuojant miesto VVG vykdytos anketinės apklausos, rajono savivaldybės atliktų tyrimų rezultatus ir kt., nustatyta, kad

³⁴ <http://www.kedainiutvic.lt/20101/apie-mus/apie-centra/veiklos-ataskaita.html>

potencialą spręsti vietos gyventojų užimtumo bei socialinės įtraukties problemas VVG teritorijoje turi savanorystė, bendruomeninės iniciatyvos ir partnerystė.

Miesto VVG teritorijoje 2015 m. duomenimis buvo registruotos 149 įvairių sričių nevyriausybinių organizacijos (4 priedas). Jų apimamos veiklos ir tikslinės sritys: vaikai ir jaunimas, sveikatos stiprinimas, socialinė pagalba ir globa, bendruomenių narių interesų atstovavimas ir tikslų įgyvendinimas, sportas, kultūra, tautinės bendruomenės, švietimas, pilietinės iniciatyvos ir t.t. (17 lentelė).

Lentelė 17. VVG teritorijoje registruotos nevyriausybinių organizacijos

Eil. Nr.	Organizacijos tipas/veiklos sritis	Organizacijų skaičius, vnt.	Dalis bendrame organizacijų skaičiuje, proc.
1.	Vaikai ir jaunimas	15	10,07
2.	Kultūra	17	11,41
3.	Tautinės bendruomenės	4	2,68
4.	Bendruomeninė veikla	7	4,70
5.	Žmogaus teisių/lygių galimybių apsauga	1	0,67
6.	Švietimas, pilietinės iniciatyvos	13	8,72
7.	Sveikatos stiprinimas, socialinė pagalba ir globa	19	12,75
8.	Sportas	45	30,20
9.	Verslas/vartotojai	5	3,36
10.	Bendri interesai/ideologijos	17	11,41
11.	Medžiotojai	6	4,03

Šaltinis: Kėdainių rajono savivaldybės administracijos duomenys

Iš 149 nevyriausybinio sektoriaus organizacijų 35 (23,49 proc.) organizacijos tiesiogiai ar bent iš dalies savo veiklą orientuoja į VVG vietos plėtros strategijos tikslines grupes (socialinę atskirti patiriančius gyventojus, bedarbius ir neaktyvius darbingus gyventojus ir jų šeimų narius) (žr. 18 lentelė) (ST8).

Lentelė 18. VVG teritorijoje veikiančios NVO, kurių veikla orientuota į VPS tikslines grupes

Eil. Nr.	Organizacijos pavadinimas	Bendras organizacijos narių skaičius/Aktyviai dalyvaujančių organizacijos veikloje narių skaičius, asm.	Savanorių, nepriklausančių organizacijai, tačiau dalyvaujančių jos veikloje, skaičius, asm./ Savanorių poreikis
1.	Viešojo įstaiga „Laiptai į viltį“ (veikla orientuota į vaikus ir jaunimą)	127/127 (3 iš soc. rizikos šeimų)	3/3
2.	Labdaros ir paramos fondas „Tavo svajonė“ (veikla orientuota į vaikus ir jaunimą)	18/18 (3 iš soc. rizikos šeimų)	1/1
3.	Kėdainių policijos centras (veikla orientuota į vaikus ir jaunimą)	15/15 (10 iš soc. rizikos šeimų)	2/1
4.	Asociacija „Kėdainių bendruomenė“	40/20	-/-
5.	Asociacija Kėdainių senamiesčio bendruomenė	38/10	-/-
6.	Asociacija „Babėnų bendruomenė“	36/10	-/-
7.	Kėdainių miesto vietos veiklos grupė	17/16	-/-
8.	Keleriškių bendruomenės centras	60/10	-/-

9.	Bartkūniškių bendruomenės centras	20/5	-/-
10.	Viešoji įstaiga „Positive vibe“	5/3	-/-
11.	Kėdainių trečiojo amžiaus universitetas (TAU)	180/100	6/8
12.	Trečiojo amžiaus universiteto Kauno apskrities filialo Kėdainių humanitarinių ir socialinių mokslų fakultetas	110/70	10/14
13.	Kėdainių moterų LIONS klubas	21/18	5/7
14.	Kėdainių rajono motinystės mokykla	40/5	-/-
15.	Kėdainių rajono centrinės ligoninės vaikų astmos klubas „Astmutis“ (veikla orientuota į neįgaliuosius)	30/5	-/1
16.	Kėdainių rajone sergančiųjų cukralige klubas „Diabetas“ (veikla orientuota į neįgaliuosius)	30/10	-/2
17.	Kėdainių vaikų ir jaunimo diabeto klubas „Cukrinukas“ (veikla orientuota į neįgaliuosius)	4/3	-/-
18.	Kėdainių rajono moterų krizių centras	5/5	1/3
19.	Kėdainių sveikuolių klubas	22/8	-/-
20.	Kėdainių samariečių bendrija	56/25	3/6
21.	Labdaros ir paramos fondas „Viltis Vikonda“	10/8	5/5
22.	Kėdainių rajono neįgaliųjų draugija (veikla orientuota į neįgaliuosius)	950/360	10/15
23.	Kėdainių rajono paraplegikų asociacija (veikla orientuota į neįgaliuosius)	94/40	-/3
24.	Kėdainių rajono sutrikusios psichikos žmonių globos bendrija (veikla orientuota į neįgaliuosius)	50/20	1/5
25.	Lietuvos kurčiųjų draugijos Kauno teritorinės valdybos Kėdainių pirminė organizacija (veikla orientuota į neįgaliuosius)	107/80	-/3
26.	Viešoji įstaiga Kauno ir Marijampolės regionų aklųjų centras (veikla orientuota į neįgaliuosius)	120/20	-/2
27.	Surikusio intelekto žmonių globos bendrija „Kėdainių viltis“ (veikla orientuota į neįgaliuosius)	158/40	2/5
28.	Kėdainių rajono gausių šeimų bendrija	100/10	-/-
29.	Lietuvos raudonojo kryžiaus draugijos Kėdainių skyrius	10/4	-/5
30.	Viešoji įstaiga „Sporto perspektyvos“	3/3	-/-
31.	Bendruomenės iniciatyvų centras	12/12	5/5
32.	Asociacija „Šeimos klubas“	35/30	-/-
33.	Kėdainių miesto brandaus amžiaus žmonių klubas „Rudenėlis“ (veikla orientuota į senjorus)	80/50	-/2
34.	Klubas „Branda“ (veikla orientuota į senjorus)	75/30	-/2
35.	Lietuvos pagyvenusių žmonių asociacijos Kėdainių rajono skyrius (veikla orientuota į senjorus)	140/80	2/4
Iš viso:		2818/1270	56/102

Šaltinis: Sudaryta pagal nevyriausybinių organizacijų pateiktus duomenis

Iš pateiktų skaičių matoma, jog vienu organizacijų nariai aktyviau dalyvauja jų veikloje, kitų – pasyviau. Imant bendrą visų organizacijų narių skaičių (2818 asm.) ir lyginant jį su aktyviai dalyvaujančių asmenų skaičiumi (1270 asm.) suskaičiuojama, jog nevyriausybinių organizacijų narių aktyvumas siekia 45,07 proc. Savanorių, nepriklausančių organizacijoms, tačiau dalyvaujančių jų veikloje skaičius (56 asm.) akivaizdžiai rodo, koks menkas yra vietos bendruomenės narių įsitraukimas į savanorišką veiklą. Tam įtakos gali turėti tiek ir asmeninės priežastys, motyvacijos stoka, tiek ir per menkas nevyriausybinių organizacijų darbas, siekiant įtraukti savanorius į savo

organizacijų veiklas. Realus savanorių poreikis nevyriausybinių sektoriaus organizacijose yra dvigubai didesnis, esami savanoriai šiuo metu sudaro 54,90 proc. reikiamo savanorių skaičiaus (SI20).

Miesto VVG teritorijoje veikia šios socialines paslaugas teikiančios įstaigos: Kėdainių bendruomenės socialinis centras ir Kėdainių vaikų globos namai „Saulutė“. Bendruomenės socialiniame centre yra trys padaliniai: pagalbos namuose, socialinių paslaugų neįgaliesiems ir paslaugų socialinės rizikos asmenims. Centras teikia Kėdainių miesto seniūnijos neįgaliesiems bei pensinio amžiaus žmonėms pagalbos į namus paslaugas, teikia dienos socialinės globos paslaugas suaugusiems asmenims su negalia dienos centre bei klientų namuose; teikia Kėdainių miesto seniūnijos socialinės rizikos šeimoms bei asmenims socialinės priežiūros paslaugas ir vykdo kitas funkcijas, nurodytas Kėdainių bendruomenės socialinio centro nuostatuose. Kėdainių rajono savivaldybės administracijos Socialinės paramos skyriaus duomenimis 2011 m. miesto VVG teritorijoje buvo 134 asmenys, norintys gauti pagalbą/socialines paslaugas namuose. Atitinkamai 2014 m. tokių asmenų skaičius buvo 140 (SI21). Šio skyriaus pateikti duomenys taip pat rodo, kad VVG teritorijoje nėra pilnai patenkinamas ir stacionarių socialinių paslaugų poreikis: 2011 m. iš 23 prašymų patenkinta 18 (78,26 proc.), 2014 m. iš 31 prašymo patenkintas 21 (67,74 proc.).

Vaikų globos namų „Saulutė“ patalpose veikia vaikų dienos centras ir laikino apgyvendinimo namai motinoms ir vaikams. Dar trys vaikų dienos centrai, kartu su jaunimo atviromis erdvėmis, veikia šiose nevyriausybiniuose organizacijose: Labdaros ir paramos fondas „Tavo svajonė“, VšĮ „Laiptai į viltį“, Kėdainių policijos centras. Kėdainių suaugusiųjų ir jaunimo mokymo centre yra įkurta ketvirta VVG teritorijoje veikianti atvira jaunimo erdvė. Atvirose jaunimo erdvėse neformaliojo švietimo užsiėmimai vykdomi tuo laiku, kai kitose ugdymo įstaigose veikla nebevyksta (vakarais, savaitgaliais). Tai vietos, kurios skirtos Kėdainių miesto jaunimui, turinčiam mažiau galimybių, lyginant su jų bendraamžiais, efektyviai dalyvauti formaliajame ir neformaliajame ugdyme (ST8).

Vaikų dienos centruose siekiama sudaryti sąlygas prasmingam Kėdainių miesto vaikų, ypač turinčių užimtumo problemų, esančių iš šeimų, kuriose vyrauja bedarbystė, girtavimai, skurdas, emocinis ir fizinis smurtas, socialinių įgūdžių ir žinių trūkumas bei nepakankamas dėmesys vaikams, laisvalaikiui.

Atvirose jaunimo erdvėse/vaikų dienos centruose būtina vykdyti veiklas, nukreiptas į mažiau galimybių turinčius, kitoje prasmingoje veikloje nedalyvaujančius vaikus bei jaunimą, kurios būtų skirtos jų užimtumui ir saviraiškai, socialinių įgūdžių ugdymui (si), įsitraukimui į visuomeninę veiklą.

Šios, aukščiau minėtos įstaigos bei organizacijos, pagal galimybes vykdo joms priskiriamas funkcijas, tačiau nuolatos susiduria su tokiomis problemomis, kaip lėšų stoka, žmogiškųjų išteklių (savanorių) trūkumas, veiklai nepritaikytos būtinės sąlygos ir kt., kurios užkerta kelią organizacijų veiklos plėtrai, užimtumo veiklų įvairinimui, jose besilankančių vaikų/jaunimo skaičiaus didinimui. Pažymėtina, jog viešųjų susitikimų metu šioje srityje dirbančių nevyriausybinių organizacijų atstovai, kaip realiausią esančių problemų sprendimo galimybę nurodė dalyvavimą įgyvendinant Kėdainių miesto VVG vietos plėtros strategiją, t.y. vykdant projektus, skirtus socialinės rizikos vaikų ir jaunimo socializacijai.

2.5. Neaktyvūs asmenys (įskaitant besimokantį ir darbo ieškantį jaunimą).

Analizuojant Kėdainių profesinio rengimo centro pateiktą informaciją matoma, jog bendras šios įstaigos mokinių skaičius, 2011 m. (721 asm.) lyginant su 2014 m. (597 asm.), sumažėjo 124 asmenimis (-17,2 proc.). Profesinio rengimo centre mokosi tiek miesto seniūnijos (miesto VVG teritorijos), tiek ir kaimiškųjų seniūnijų gyventojai. Pateikti skaičiai rodo, jog moksleivių iš miesto VVG teritorijos skaičius per 2011 - 2014 m. laikotarpį išaugo 25,4 proc. (2011 m. - 201 asm., 2014 m. - 252 asm.), atitinkamai moksleivių iš kaimiškųjų seniūnijų, priešingai - sumažėjo 33,7 proc. (2011 m. - 520 asm., 2014 m. – 345 asm.).

Įvertinus situaciją galima daryti prielaidą, jog vis daugiau mieste gyvenančio jaunimo renkasi įgyti profesinį išsilavinimą, mokymosi eigoje gauti daugiau praktinių žinių ir, dar besimokant ar jau baigus mokslus, įsilieti į darbo rinką.

Be Kėdainių rajono profesinio rengimo centro miesto VVG teritorijoje veikia dar viena švietimo bei mokslo institucija – Kauno kolegijos Kėdainių Jonušo Radvilos studijų centras. Analizuojamu 2011 – 2014 m. laikotarpiu šios įstaigos studentų skaičius sumažėjo 20,4 proc. (2011 m. – 377 asm., 2014 m. – 300 asm.). Kolegijoje studijuojančių ir darbo ieškančių studentų pokytis nėra ženklus (2,5 proc.). 2011 m. tokių studentų buvo 79, 2014 m. – 81 (SI22).

Šios VVG teritorijoje veikiančios mokslo bei švietimo institucijos dirba pagal formalias studijų programas, tačiau tiek jų pačių, tiek ir jų studentų/moksleivių teigimu jauniems, studijuojantiems ar baigusiems studijas asmenims yra būtinas ir neformalus švietimas, praktinių darbų įgūdžių įgijimas, ugdymas darbo vietoje. Šį poreikį patvirtina ir Kėdainių seniūnijos gyventojų poreikių ir lūkesčių tyrimo rezultatai – 60,26 proc. respondentų mano, kad šių paslaugų trūksta Kėdainių mieste (SI22). Dar viena kryptis, kuria būtina eiti norint didinti miesto VVG teritorijos jaunimo įsidarbinimo galimybes – tarpininkavimas ar kita pagalba įdarbinant. Šių paslaugų poreikį taip pat patvirtina Kėdainių seniūnijos gyventojų poreikių ir lūkesčių tyrimo rezultatai – 64,21 proc. respondentų mano, kad trūksta tarpininkavimo ir informavimo paslaugų bei pagalbos įdarbinant (SI23). Ne mažiau aktualus yra ir verslo kūrimo ar pradedamo verslo plėtojimui reikalingų gebėjimų stiprinimas, besikuriančio verslo konsultavimas, mentorystė „verslas verslui“ ir t.t. 66,05 proc. respondentų nurodo verslumo mokymų paslaugų ir konsultacijų verslo pradžiai ir plėtrai trūkumą. Tokių konsultacijų teikimas paskatintų gyventojus pradėti verslą (gyventojų tyrimo duomenimis paskatintų 51,05 proc. respondentų). Konsultacijų svarbą patirtina 40 proc. gyventojų tyrime dalyvavusių gyventojų, kurie nurodė, kad teikti paramą konsultacijoms kuriant naujas darbo vietas yra labai svarbu (SI24).

2.6. Kultūrinės paslaugas teikiančios institucijos.

Miesto VVG teritorijoje veikia 3 kultūros įstaigos, turinčios juridinį statusą: Kėdainių kultūros centras, Kėdainių rajono savivaldybės Mikalojaus Daukšos viešoji biblioteka ir Kėdainių krašto muziejus bei vienas privatus muziejus – VšĮ „Janinos Monkutės-Marks muziejus-galerija“. Visos šios įstaigos ir organizacijos organizuoja mėgėjų meno renginius, puoselėja etninę kultūrą, organizuoja profesionalaus meno sklaidos renginius, užsiima bendruomenės kūrybiškumo ugdymo veiklomis.

Apžvelgus visas kultūros įstaigas galima pastebėti, jog ypač svarbus segmentas visoms įstaigoms yra vaikai ir jaunimas. Kėdainių kultūros centras tradiciškai skirsto tikslines grupes pagal amžių

(išskiria visas amžiaus grupes), tačiau pastebi, jog į mokamus renginius dažniausiai renkasi vidutinio amžiaus pasiturintys gyventojai, tuo tarpu į mėgėjų meno kolektyvų pasirodymus ir veiklas (nemokamus renginius) įsitraukia senjorai bei vaikai ir jaunimas.

VVG teritorijoje veikiančiame Kėdainių kultūros centre veikia 11 mėgėjų meno kolektyvų. Daugiau ar mažiau į savo veiklą šie kolektyvai įtraukia ir asmenis iš socialinės atskirties grupių (senjorus, bedarbius, vaikus iš socialinės rizikos šeimų ir kt.). Paminėtina, jog Kėdainių rajono viešoji biblioteka neapsiriboja tik knygų išdavimu bei lankytojų, besinaudojančių elektroninėmis paslaugomis, aptarnavimu. Čia taip pat yra organizuojami įvairūs edukaciniai užsiėmimai, gyventojų kompiuterinio raštingumo kursai.

Miesto VVG teritorijoje veikiančios kultūros įstaigos, turėdamos ribotus finansinius išteklius, ne visada yra pajėgios patenkinti socialinę atskirtį patiriančių asmenų grupių poreikius socializacijai, integracijai į visuomeninį gyvenimą. Situaciją tikslinga keisti įgyvendinant projektus, finansuojamus miesto VVG vietos plėtros strategijos lėšomis, skirtus socialinės atskirties mažinimui.

Pagrindinė viešojo sektoriaus sporto mokymo įstaiga miesto VVG teritorijoje yra BĮ Kėdainių sporto centras. Sporto centrui priklauso 5 sporto bazės: Kėdainių arena, Vilainių rekreacijos ir sporto pramogų, krepšinio salė, futbolo maniežas ir stadionas. Kėdainių mieste veikianti privati sporto įmonė (sporto klubas) – UAB „Tramonta“ Fenix Gym kviečia sportuoti treniruoklių sporto salėje, o taip pat naudotis sporto klubo trenerių paslaugomis.

Be šių įstaigų VVG teritorijoje yra registruota per 40 nevyriausybių organizacijų, veikiančių sporto srityje. Pagrindinė visų šių organizacijų veikla yra orientuota į plačiąją bendruomenę bei grindžiama profesionalų ir mėgėjų sportininkų ugdymu ir aukštų sportinių rezultatų siekimu. Tai sąlygoja nepatenkintus socialinės atskirties grupių, ypač socialinės rizikos šeimų vaikų ir jaunimo, poreikius (SI24). Problemų sprendimui, neigiamo poveikio minimizavimui, vietos plėtros strategijoje yra numatyta įgyvendinti projektų, skirtų edukacinių, sveikos gyvensenos, užimtumo, savanorių įtraukimo į sociokultūrinių paslaugų teikimą veiklų organizavimui, taip siekiant mažinti VVG teritorijos gyventojų esamą socialinę atskirtį.

Pažymėtina, jog rengiant VPS atsižvelgta į Kauno regiono integruotos teritorijų vystymo programos, Kėdainių rajono strateginio plėtros plano iki 2020 m., kitų nacionalinių strateginių dokumentų tikslus ir uždavinius.

2.7.SSGG analizė

Nr.	Stiprybės	Pagrindžiančio teiginio Nr.
1.	Mažėjantis skurdą patiriančių asmenų skaičius	ST2
2.	Mažėjantis neįgalių asmenų skaičius	ST3
3.	Mažėjantis asmenų, grįžusių iš įkalinimo įstaigų skaičius, kuriems reikalingos socialinės paslaugos	ST4
4.	Mažėjantis nepilnamečių įvykdytų nusikalstamų veikų skaičius	ST5
5.	Didėjantis naujų įmonių skaičius VVG teritorijoje	ST7
6.	Ketvirtadalio VVG teritorijoje veikiančių NVO veikla orientuota į VPS nustatytas tikslines gyventojų grupes ir veiklos kryptis	ST8

Nr.	Silpnybės	Pagrindžiančio teiginio Nr.
1.	Mažėjantis gyventojų skaičius ir neigiama neto migracija	SI1, SI6, SI7
2.	65 m. ir vyresnio amžiaus asmenys sudaro penktadalį VVG teritorijos gyventojų ir ši gyventojų dalis auga	SI2, SI3, SI4, SI5, SI8
3.	Didelis bedarbių skaičius	SI9
4.	Didėjantis socialinių paslaugų poreikis	SI10, SI11, SI15, SI21
5.	Didelis socialinės rizikos šeimų ir jose augančių vaikų skaičius	SI14
6.	Mažas savanoriaujančių asmenų skaičius	SI20
7.	Dauguma NVO, veikiančių sporto srityje orientuotos į plačią bendruomenę, profesionalių sportininkų ugdymą, bet ne į užimtumo veiklas socialinę atskirtį patiriantiems asmenims	SI12, SI24
8.	Mažas savarankiškai dirbančių asmenų ir SVV subjektų skaičiaus augimas	SI16, SI18
9.	Neaktyviems darbingiems asmenims nepakanka neformalaus švietimo, praktinių darbo įgūdžių įgijimo, ugdymo darbo vietoje bei pagalbos įsidarbinant paslaugų	SI16, SI19, SI22, SI23
10.	Nepakankamas konsultacijų, mokymų bei priemonių verslo ir savarankiškos veiklos pradžia paslaugų teikimas	SI17, SI24
Nr.	Galimybės	
1.	Didėjantis NVO įsitraukimas į socialinių paslaugų poreikio tenkinimą	
2.	Savanorystės veiklos ir savipagalbos grupių kūrimosi skatinimas, siekiant prisidėti prie socialinių problemų sprendimo mieste	
3.	Gimstamumo skatinimas suteikiant daugiau galimybių šeimai: paslaugų kūrimas, padedant mamai grįžti į darbo rinką po vaiko auginimo atostogų, paslaugų, skirtų šeimai auginančiai vaikų, vystymas	
4.	Paslaugų verslui (informacinių, konsultacinių bei neformalaus mokymo) sistemos plėtra rajone	
5.	Palanki rajono smulkaus ir vidutinio verslo, tarptautinių ryšių plėtra sudarys sąlygas naujoms darbo vietoms atsirasti	
6.	Pakilęs vietos žmonių pragyvenimo lygis įgalins aktyviau dalyvauti kultūriniame gyvenime, lankytis muziejuose, galerijose, renginiuose, keliauti, tuo pačiu mažinat VVG teritorijos gyventojų socialinę atskirtį	
Nr.	Grėsmės	
1.	Nestabili šalies ir rajono verslo aplinka dėl teisės aktų, įstatymų kaitos, netobulos mokesčių sistemos gali stabdyti vietos ekonomikos augimą	
2.	Verslumo įgūdžių trūkumas rajone, baimė imtis naujovių gali stabdyti vietos ekonomikos augimą	
3.	Neinvestavus į rajono žmogiškųjų išteklių plėtrą, gyventojai neįgis reikalingų naujų žinių ir įgūdžių, kurie būtini siekiant prisitaikyti prie sparčiai kintančių aplinkos sąlygų, o tai sąlygos socialinės atskirties didėjimą	
4.	Nedarbas sąlygoja mažesnę vartojimą ir mokesčių surinkimą, dėl to sunkiau surasti lėšų finansuoti socialines paslaugas	
5.	Augantis neįgalųjų, senyvo amžiaus žmonių ir socialinės rizikos asmenų skaičius, sąlygos didėjantį socialinių paslaugų poreikį	
6.	Dėl nuolatinės vietos gyventojų (e)migracijos mieste didėja socialinių paslaugų poreikis, nes išvykus darbingo amžiaus asmenims nebelieka kam pasirūpinti negalią turinčiais ar garbaus amžiaus artimaisiais, tai reiškia, jog ateityje šiai amžiaus grupei teikiamų socialinių paslaugų	

	poreikis neišvengiamai augs
7.	Į Kėdainių miestą atvykę pabėgėliai galimai susidurs su kalbos, kultūros skirtumų (papročių, tradicijų, aprangos ir kt.) ir darbo trūkumo problemomis

2.8.VVG teritorijos plėtros poreikiai

Nr.	VVG teritorijos plėtros poreikiai (priritetine tvarka)	Sąsaja su SSGG teiginiu
1.	Socialinę atskirtį patiriančių gyventojų užimtumo bei socialinės įtraukties problemas VVG teritorijoje spręsti savanorystės, bendruomeninės iniciatyvos ir partnerystės principais.	Stiprybė Nr. 6, Silpnybės Nr. 2, Nr. 5, Nr. 6 Galimybė Nr. 1 Grėsmės Nr. 5, Nr.6, Nr. 7
2.	Didinti socialinės rizikos šeimose augantiems vaikams ir jaunuoliams socialinius įgūdžius, laisvalaikio užimtumą ar įvairių veiklų pagalba integruoti į visuomenę, siekiant išvengti šių vaikų, jaunuolių įtraukimo į nusikalstamas veikas bei siekiant apsaugoti nuo priklausomybės ligų.	Stiprybė Nr. 6, Silpnybės Nr. 5, Nr. 7 Galimybė Nr. 1
3.	Neformalaus švietimo ir praktinių darbo įgūdžių įgijimo bei tarpininkavimo ir kitos pagalbos įsidarbinant paslaugos.	Stiprybė Nr.5 Silpnybės Nr. 8, Nr. 9 Galimybės Nr. 3, Nr.4 Grėsmės Nr. 3, Nr. 4
4.	Verslumo mokymų paslaugos bei konsultacijos verslo pradžiai ir plėtrai.	Stiprybė Nr.5 Silpnybės Nr. 8, Nr. 10 Galimybės Nr. 5 Grėsmės Nr. 2

3. VIETOS PLĖTROS STRATEGIJOS TIKSLAI, UŽDAVINIAI IR JŲ ĮGYVENDINIMO STEBĖSENOS RODIKLIAI BEI INTEGRUOTO IR NOVATORIŠKO STRATEGIJOS POBŪDŽIO APIBŪDINIMAS

3.1.VVG teritorijos tikslai, uždaviniai ir jų įgyvendinimo stebėsenos rodikliai

1 tikslas	Metai	
	2017	2022
MAŽINTI SOCIALINĘ ATSKIRTĮ KĖDAINIŲ MIESTE		

Strateginiai ryšiai (sąsaja su SSGG).

Nustatyto tikslo įgyvendinimas leis pasinaudojant stiprybe Nr. 6 „Ketvirtadalio VVG teritorijoje veikiančių NVO veikla orientuota į VPS nustatytas tikslines gyventojų grupes ir veiklos kryptis.“ ir išnaudojant galimybes į socialinių paslaugų teikimą įtraukti nevyriausybinės organizacijas ir visuomenę per savanoriškas veiklas (galimybės Nr. 1, Nr. 2) prisidėti prie didėjančio socialinių paslaugų poreikio tenkinimo (silpnybė Nr. 4), socialinės rizikos šeimų ir juose augančių vaikų skaičiaus mažėjimo (silpnybė Nr. 5) bei savanoriaujančių asmenų skaičiaus didėjimo (silpnybė Nr. 6). Tokiu būdu skatinant bendruomenės įsitraukimą į socialinių problemų sprendimą (grėsmės Nr. 5, Nr. 6 ir Nr. 7).

Alternatyvūs tikslai ir tikslo pasirinkimo priežastys.

Įvertinti alternatyvūs tikslai:

1. Mažinti socialinę atskirtį Kėdainių mieste;
2. Mažinti socialinę atskirtį Kėdainių mieste organizuojant užimtumo veiklas;
3. Mažinti Kėdainių miesto gyventojų socialinę atskirtį, skatinant bedarbių ir neaktyvių gyventojų užimtumą darbo rinkoje.

Tikslo alternatyva Nr. 2 apriboja galimas veiklas, jas susiaurindama, o alternatyva Nr. 3 apriboja ne tik galimas veiklas, tačiau ir socialinę atskirtį patiriančių asmenų grupių dalyvavimą tikslo įgyvendinimo veiklose, todėl pasirinkta tikslo alternatyva Nr. 1.

Efekto rodikliai ir jų kiekybinis pokytis.

Nr.	Rodiklis	Matavimo vnt.	Pradinė reikšmė	2021 m.
1.	Socialinių pašalpų gavėjų skaičius, tenkantis 1000-ui gyventojų	Skaičius (siekiama 10 proc. sumažėjimo)	43,22	38,90

Rezultato rodikliai ir jų kiekybinis pokytis.

Nr.	Rodiklis	Matavimo vnt.	Pradinė reikšmė*	2021 m.
1.	Teigiamas socialinės atskirties vertinimas	Skaičius (siekiama 15 proc. padidėjimo)	15,49	17,81

*Pagal Kėdainių miesto seniūnijos gyventojų poreikių ir lūkesčių tyrimo ataskaitos duomenis

Programos rezultato rodikliai ir jų kiekybinis pokytis:

Nr	Rodikliai	Matavimo vnt.	Pradinė	2021 m.
----	-----------	---------------	---------	---------

			reikšmė	
1.	Socialinių partnerių organizacijose ar NVO savanoriaujančių dalyvių (vietos bendruomenės nariai) dalis praėjus 6 mėnesiams po dalyvavimo ESF veiklose	Skaičius	0	49
2.	Darbingi asmenys (vietos bendruomenės nariai), kurių socialinė atskirtis sumažėjo dėl projekto veiklų dalyvių dalyvavimo projekto veiklose (praėjus 6 mėnesiams po projekto veiklų dalyvių dalyvavimo ESF veiklose)	Skaičius	0	40

Sąsaja su Kauno regiono integruotos teritorijos vystymo programos (toliau – ITVP) ir Kauno regiono plėtros plano tikslais ir uždaviniais:

Kauno regiono ITVP, patvirtinta 2015 m. rugsėjo 9 d. LR Vidaus reikalų ministro įsakymu Nr. 1V-709	1 tikslas. Padidinti gyventojų verslumą ir užimtumą, kuriant ir išlaikant darbo vietas, didinant verslo įvairovę ir darbo vietų pasiekiamumą
Kauno regiono plėtros planas iki 2020 metų, patvirtintas Kauno regiono plėtros tarybos 2010 m. gegužės 25 d., sprendimu Nr. 1	<p>2. Prioritetas. Gyvenimo kokybė.</p> <p>2.2. Tikslas. Vystyti subalansuotą mokymosi sistemą.</p> <p>2.2.4. Uždavinys. Skatinti neformalaus švietimo iniciatyvas.</p> <p>2.2.4.2. Priemonė: Jaunimo neformalaus mokymo, užimtumo centrų kūrimas, privačių neformalaus švietimo iniciatyvų skatinimas.</p> <p>2.3. Tikslas. Užtikrinti teikiamų socialinių paslaugų prieinamumą.</p> <p>2.3.1. Uždavinys. Plėtoti socialines paslaugas, skirtas socialiai pažeidžiamų grupių asmenų integravimui į regiono socialinį ir ekonominį gyvenimą.</p> <p>2.3.1.9. Priemonė: Privačių iniciatyvų, nevyriausybinių organizacijų ir savanoriško darbo, skatinimas socialiai pažeidžiamų grupių asmenų integravimo srityje.</p> <p>2.5. Tikslas. Plėtoti socialinę infrastruktūrą ir bendruomenines iniciatyvas, skirtas gyventojų gyvenimo kokybės ir gyvenamosios aplinkos gerinimui.</p> <p>2.5.1. Uždavinys: Atnaujinti ir plėtoti gyvenamąją, kultūros ir sporto infrastruktūrą, gerinti paslaugų kokybę.</p> <p>2.5.1.3. Priemonė: Renginių, populiarijančių kūno kultūrą, sportą (tame tarpe – ir neįgaliųjų) ir sveiką gyvenimą organizavimas ir skatinimas Kauno regione.</p> <p>2.5.2. Uždavinys. Remti bendruomenines iniciatyvas ir prevencines bei edukacines programas.</p>

	2.5.2.2. Priemonė: Naujų inovatyvių vietos gyventojų bendruomenės iniciatyvų, nukreiptų į gyvenimo aplinkos ir kokybės gerinimą, skatinimas.
--	--

1.1. uždavinys	Metai	
Skatinti socialinės rizikos vaikų ir jaunimo socializaciją, savanorystės principais aktyvinant darbą su socialinės rizikos šeimomis	2017	2022

Strateginiai ryšiai (sąsaja su SSGG ir VVG teritorijos plėtros poreikiais).

Šiuo uždaviniu numatoma spręsti SSGG analizėje nurodytą silpnybę Nr. 5. „*Didelis socialinės rizikos šeimų ir jose augančių vaikų skaičius*“. Socialinės rizikos šeimose augančių vaikų ir ypač jų tėvų socializacija, aktyvus savanorių įsitraukimas į užimtumo ir socialinių įgūdžių ugdymo veiklas prisidės prie tokių šeimų skaičiaus mažinimo. Uždaviniu siekiama prisidėti prie VVG teritorijos plėtros poreikio Nr. 2 „*Didinti socialinės rizikos šeimose augantiems vaikams, ir jaunuoliams, socialinius įgūdžius, laisvalaikio užimtumą ar įvairių veiklų pagalba integruoti į visuomenę, siekiant išvengti šių vaikų, jaunuolių įtraukiamo į nusikalstamas veikas bei siekiant apsaugoti nuo priklausomybės ligų*“ tenkinimo.

Alternatyvūs uždaviniai ir uždavinio pasirinkimo priežastys.

Įvertinti alternatyvūs uždaviniai:

1. Skatinti socialinės rizikos vaikų ir jaunimo socializaciją, savanorystės principais aktyvinant darbą su socialinės rizikos šeimomis;
2. Skatinti socialinės rizikos vaikų ir jaunimo socializaciją;
3. Suteikti socialinės rizikos šeimų suaugusiems asmenims tėvystės įgūdžių.

Uždavinio alternatyva Nr. 2 neorientuota į socialinės rizikos šeimų tėvus, t.y. pagrindinius priežastis, dėl kurių šeimos atsiduria socialinėje rizikoje, dalyvavimą veiklose, o alternatyva Nr. 3 apriboja galimas veiklas bei socialinės rizikos šeimose augančių vaikų įtraukimą į jas, todėl pasirinkta uždavinio alternatyva Nr. 1.

Produkto rodikliai ir jų kiekybinis pokytis.

Nr.	Rodiklis	Matavimo vnt.	Pradinė reikšmė*	2021 m.
1.	Socialinės rizikos šeimose augančių vaikų, dalyvaujančių dienos centrų veiklose, skaičius	Skaičius (siekiama 20 proc. padidėjimo)	16	19

*Skaičiuojama pagal šiuo metu veikiančių 3 dienos centrus lankančių vaikų skaičių (žr. 18 lentelė)

Programos produkto rodikliai ir jų kiekybinis pokytis

Nr.	Rodiklis	Matavimo vnt.	Pradinė reikšmė	2021 m.
1.	BIVP projektų veiklų dalyviai (įskaitant visas tikslines grupes)	Skaičius	0	329
2.	Projektų, kuriuos visiškai arba iš dalies įgyvendino socialiniai partneriai ar NVO, skaičius	Skaičius	0	6

1.2. uždavinys	Metai	
-----------------------	--------------	--

Skatinti senjorų, neįgaliųjų, pabėgėlių ir kitų socialinę atskirtį patiriančių asmenų grupių integraciją į visuomeninį gyvenimą	2017	2022
--	-------------	-------------

Strateginiai ryšiai (sąsaja su SSGG ir VVG teritorijos plėtros poreikiais).

Šiuo uždaviniu numatoma pasinaudojant SSGG analizėje nurodyta stiprybę Nr. 6 „Ketvirtadalis VVG teritorijoje veikiančių NVO veikla orientuota į VPS nustatytas tikslines gyventojų grupes ir veiklos kryptis“ skatinti šių organizacijų veiklos plėtrą, įtraukiant senjorus, neįgaliuosius, pabėgėlius ir kitus socialinę atskirtį patiriančius asmenis į užimtumo, tarpusavio pagalbų grupių, sveikatinimo ir kitas sociokultūrinės veiklas. Uždaviniu siekiama prisidėti prie VVG teritorijos plėtros poreikio Nr. 1 „Socialinę atskirtį patiriančių gyventojų užimtumo bei socialinės įtraukties problemas VVG teritorijoje spręsti savanorystės, bendruomeninės iniciatyvos ir partnerystės principais“ tenkinimo.

Alternatyvūs uždaviniai ir uždavinio pasirinkimo priežastys.

Įvertinti alternatyvūs uždaviniai:

1. Skatinti nevyriausybinės organizacijas teikti socialines ir kitas paslaugas, skirtas darbingų gyventojų šeimos nariams, kurie dėl amžiaus, neįgalumo ar kitų priežasčių negali savarankiškai rūpintis asmeniniu gyvenimu;
2. Skatinti senjorų, neįgaliųjų, pabėgėlių ir kitų socialinę atskirtį patiriančių asmenų grupių integraciją į visuomeninį gyvenimą;
3. Skatinti nevyriausybinės organizacijas teikti sociokultūrinės paslaugas.

Uždavinio alternatyva Nr. 1 apriboja tikslinę grupę, o alternatyva Nr. 3 nėra orientuota į socialinę atskirtį patiriančias asmenų grupes, todėl pasirinkta uždavinio alternatyva Nr. 2.

Produkto rodikliai ir jų kiekybinis pokytis.

Nr.	Rodiklis	Matavimo vnt.	Pradinė reikšmė*	2021 m.
1.	Nevyriausybinių organizacijų veiklose dalyvaujančių, socialinę atskirtį patiriančių senjorų ir neįgaliųjų, asmenų skaičius	Skaičius (siekiama 15 proc. padidėjimo)	780	897
2.	Nevyriausybinių organizacijų veiklose savanoriaujančių asmenų, nepriklausančių organizacijai, skaičius	Skaičius (siekiama 50 proc. padidėjimo)	14	21
3.	Įgyvendintų bendrų su kitų miesto VVG BIVP projektų skaičius	Skaičius	0	3
4.	Įgyvendintų BIVP projektų, susijusių su pabėgėlių integracija, skaičius	Skaičius	0	1

*Nustatyta pagal 17 lentelės duomenis

Programos produkto rodikliai ir jų kiekybinis pokytis.

Nr.	Rodiklis	Matavimo vnt.	Pradinė reikšmė	2021 m.
1.	BIVP projektų veiklų dalyviai (įskaitant visas tikslines grupes)	Skaičius	0	1135
2.	Projektų, kuriuos visiškai arba iš dalies įgyvendino socialiniai partneriai ar NVO,	Skaičius	0	8

skaičius			
----------	--	--	--

2 tikslas	Metai	
AKTYVINTI DARBO RINKĄ IR SKATINTI VERSLUMĄ	2017	2022

Strateginiai ryšiai (sąsaja su SSGG).

Nustatyto tikslo įgyvendinimas leis pasinaudojant stiprybe Nr. 5 „Didėjantis naujų įmonių skaičius VVG teritorijoje“ ir išnaudojant galimybėmis Nr. 4 „Paslaugų verslui (informacinių, konsultacinių bei neformalaus mokymo) sistemos plėtra rajone“ ir Nr. 5 „Palanki rajono smulkaus ir vidutinio verslo, tarptautinių ryšių plėtra sudarys sąlygas naujoms darbo vietoms atsirasti“ prisidėti prie silpnųjų Nr. 8 „Mažas savarankiškai dirbančių asmenų ir SVV subjektų skaičiaus augimas“, Nr. 9 „Neaktyviems darbingiems asmenims nepakanka neformalaus švietimo, praktinių darbo įgūdžių įgijimo, ugdymo darbo vietoje bei pagalbos įsidarbinant paslaugų“ ir Nr. 10 „Nepakankamas konsultacijų verslo ir savarankiškos veiklos pradžia ir plėtrai paslaugų teikimas“. Tokiu būdu prisidedant prie grėsmių Nr. 2 „Verslumo įgūdžių trūkumas rajone, baimė imtis naujovių gali stabdyti vietos ekonomikos augimą“, Nr. 3 „Neinvestavus į rajono žmogiškųjų išteklių plėtrą, gyventojai neįgis reikalingų naujų žinių ir įgūdžių, kurie būtini siekiant prisitaikyti prie sparčiai kintančių aplinkos sąlygų, o tai sąlygos socialinės atskirties didėjimą“ mažinimo.

Alternatyvūs tikslai ir tikslo pasirinkimo priežastys.

Įvertinti alternatyvūs tikslai:

1. Aktyvinti darbo rinką ir skatinti verslumą;
2. Skatinti neaktyvių darbingų asmenų įsitraukimą į neformalaus švietimo veiklas;
3. Skatinti naujų verslų plėtrą.

Tiek tikslo alternatyva Nr. 2, tiek tikslo alternatyva Nr. 3 apriboja ir tikslinių grupių dalyvavimą ir galimų veiklų vykdymą jas susiaurindama, todėl pasirinkta tikslo alternatyva Nr. 1.

Efekto rodikliai ir jų kiekybinis pokytis.

Nr.	Rodiklis	Matavimo vnt.	Pradinė reikšmė	2021 m.
1.	Užimtų gyventojų skaičius, tenkantis 1000-ui gyventojų	Skaičius (siekiama 10 proc. padidėjimo)	426	468

Rezultato rodikliai ir jų kiekybinis pokytis.

Nr.	Rodiklis	Matavimo vnt.	Pradinė reikšmė	2021 m.
1.	Savarankiškai dirbančių asmenų skaičius, tenkantis 1000-ui gyventojų	Skaičius (siekiama 10 proc. padidėjimo)	92	101

2.	SVV subjektų skaičius, tenkantis 1000-iai gyventojų	Skaičius (siekiama 10 proc. padidėjimo)	30	33
----	---	---	----	----

Programos rezultato rodikliai ir jų kiekybinis pokytis.

Nr.	Rodiklis	Matavimo vnt.	Pradinė reikšmė	2021 m.
1.	BIVP projektų veiklų dalyvių, kurių padėtis darbo rinkoje pagerėjo praėjus 6 mėnesiams po dalyvavimo ESF veiklose, dalis	Skaičius	0	102

Sąsaja su Kauno regiono integruotos teritorijos vystymo programos (toliau – ITVP) ir Kauno regiono plėtros plano tikslais ir uždaviniais:

Kauno regiono ITVP, patvirtinta 2015 m. rugsėjo 9 d. LR Vidaus reikalų ministro įsakymu Nr. 1V-709	1 tikslas. Padidinti gyventojų verslumą ir užimtumą, kuriant ir išlaikant darbo vietas, didinant verslo įvairovę ir darbo vietų pasiekiamumą
Kauno regiono plėtros planas iki 2020 metų, patvirtintas Kauno regiono plėtros tarybos 2010 m. gegužės 25 d., sprendimu Nr. 1	1 Prioritetas. Pažangi ekonomika. 1.2. Tikslas. Padidinti gyventojų verslumą ir užimtumą, kuriant ir išlaikant darbo vietas, didinant verslo įvairovę ir darbo vietų pasiekiamumą 1.2.1. Uždavinys: Skatinti verslumą ir ūkio įvairovę, pritaikant viešuosius statinius verslo ir bendruomeniniams poreikiams. 1.2.1.2. Priemonė: Verslo subjektų skatinimas teikti bendruomenei aktualias paslaugas, didinti gamybos pajėgumus ir eksporto apimtis.

2.1. uždavinys	Metai	
Gerinti neaktyvių darbingų gyventojų padėtį darbo rinkoje	2017	2022

Strateginiai ryšiai (sąsaja su SSGG ir VVG teritorijos plėtros poreikiais).

Uždaviniu numatoma spręsti SSGG analizėje nurodytą silpną Nr. 9. „*Neaktyviems darbingiems asmenims nepakanka neformalaus švietimo, praktinių darbo įgūdžių įgijimo, ugdyto darbo vietoje bei pagalbos įsidarbinant paslaugų*“. Pagalba neaktyviems darbingiems asmenims per neformalaus švietimo, darbingų įgūdžių įgijimo, tarpininkavimo ir pagalbos įsidarbinant paslaugas leis pagerinti šios tikslinės grupės asmenų padėtį darbo rinkoje. Uždaviniu siekiama prisidėti prie VVG teritorijos plėtros poreikio Nr. 3 „*Neformalaus švietimo ir praktinių darbo įgūdžių įgijimo bei tarpininkavimo ir kitos pagalbos įsidarbinant paslaugos*“ tenkinimo.

Alternatyvūs uždaviniai ir uždavinio pasirinkimo priežastys.

Įvertinti alternatyvūs uždaviniai:

1. Gerinti neaktyvių darbingų gyventojų padėtį darbo rinkoje;
2. Skatinti neaktyvaus jaunimo dalyvavimą neformaliojo švietimo ir profesinio mokymo veiklose gerinant jų padėtį darbo rinkoje;
3. Gerinti neaktyvių darbingų gyventojų padėtį darbo rinkoje teikiant konsultavimo ir

tarpininkavimo įdarbinant paslaugas.

Uždavinio alternatyva Nr. 2 apriboja tikslinę grupę orientuojantis tik į neaktyvų darbingą jaunimą, o alternatyva Nr. 3 apriboja galimas veiklas, todėl pasirinkta uždavinio alternatyva Nr. 1.

Produkto rodikliai ir jų kiekybinis pokytis.

Nr.	Rodiklis	Matavimo vnt.	Pradinė reikšmė*	2021 m.
1.	Neaktyvių darbingų asmenų – besimokančių ir darbo ieškančių – skaičius	Skaičius (siekiama 20 proc. sumažėjimo)	81	65

Programos produkto rodikliai ir jų kiekybinis pokytis.

Nr.	Rodiklis	Matavimo vnt.	Pradinė reikšmė	2021 m.
1.	BIVP projektų veiklų dalyviai (įskaitant visas tikslines grupes)	Skaičius	0	378
2.	Projektų, kuriuos visiškai arba iš dalies įgyvendino socialiniai partneriai ar NVO, skaičius	Skaičius	0	1

2.2. uždavinys			Metai	
Skatinti iniciatyvą užsiimti savarankiška veikla ir teikti konsultacinę pagalbą verslo pradžioje			2017	2020

Strateginiai ryšiai (sąsaja su SSGG ir VVG teritorijos plėtros poreikiais).

Uždaviniu numatoma spręsti SSGG analizėje nurodytą silpnybę Nr. 6. „Mažas savarankiškai dirbančių asmenų ir SVV subjektų skaičiaus augimas“. Pagalba suteikiant priemones pradedam naujam verslui ar asmenims vykdančioms savarankišką veiklą, leis paskatinti Kėdainių miesto gyventojų ir SVV subjektų skaičiaus augimą. Uždaviniu siekiama prisidėti prie VVG teritorijos plėtros poreikio Nr. 4 „Verslumo mokymų paslaugos bei konsultacijos verslo pradžiai ir plėtrai“ tenkinimo.

Alternatyvūs uždaviniai ir uždavinio pasirinkimo priežastys.

Įvertinti alternatyvūs uždaviniai:

1. Skatinti iniciatyvą užsiimti savarankiška veikla ir teikti konsultacinę pagalbą verslo pradžioje;
2. Skatinti gyventojus imtis savarankiškos veiklos suteikiant jiems priemones savarankiškos veiklos pradžiai;
3. Skatinti naujų verslo idėjų realizavimą teikiant konsultacinę pagalbą SVV subjektams.

Uždavinio alternatyvos Nr. 2 ir Nr. 3 apriboja tiek tikslinių grupių dalyvavimą, tiek galimų veiklų vykdymą, todėl pasirinkta uždavinio alternatyva Nr. 1.

Produkto rodikliai ir jų kiekybinis pokytis.

Nr.	Rodiklis	Matavimo vnt.	Pradinė reikšmė	2021 m.
1.	Naujų verslų, pradėtų dėl BIVP projektų įgyvendinimo, skaičius	Skaičius	0	20

Programos produkto rodikliai ir jų kiekybinis pokytis.

Nr.	Rodiklis	Matavimo vnt.	Pradinė reikšmė	2021 m.
1.	BIVP projektų veiklų dalyviai (įskaitant visas tikslines grupes)	Skaičius	0	33

3.2. Integruoto ir novatoriško strategijos pobūdžio apibūdinimas

Kėdainių miesto vietos veiklos grupės vietos plėtros strategija pasižymi integruotumu ir inovatyvumu. Strategijos integruotumas ir novatoriškumas pasižymi tokiais aspektais kaip principo „iš apačios į viršų“ taikymas, problemų sprendimo ir veiksmų įgyvendinimo daugiasektoriškumas bei orientacija į veiklas, kurios turi potencialo prisidėti prie ekonomikos augimo.

Kėdainių miesto vietos veiklos grupės parengtoje vietos plėtros strategijoje siekiama bendro 2014-2020 veiksmų programos konkretaus uždavinio – mažinti nedarbą ir socialinę atskirtį bei didinti socialinę integraciją pasitelkiant bendruomenių, nevyriausybinių sektoriaus, verslo ir vietos valdžios ryšius. Siekiant įgyvendinti veiksmų programos uždavinį, strategijos veiksmai yra derinami tarp skirtingų sektorių ir skirtingų tikslinių grupių. Strategija yra orientuota į jaunimą (įskaitant nesimokantį, nedirbantį ir nestudijuojantį), neaktyvius darbingo amžiaus asmenis, socialinę atskirtį patiriančius asmenis (neįgaliuosius, socialinės rizikos šeimas ir jose augančiu vaikus), verslą ar savarankišką veiklą pradedančius asmenis. Veiksmų plano bei užsibrėžtų uždavinių ir tikslų įgyvendinimas apima tiek socialinių paslaugų užtikrinimą, tiek formalių iniciatyvų bei verslumo gebėjimų didinimą ir stiprinimą pasitelkiant informacinės sklaidos priemones ir savanoriškos veiklos skatinimą. Tai atskleidžia veiklų integruotumą siekiant bendro strateginio tikslo, akcentuojant ilgalaikio poveikio rezultatus.

Ilgą laiką didžioji dalis įgyvendinamų socialinės politikos priemonių buvo nukreiptos į piniginės socialinės paramos teikimą. Tai nulėmė susiformavusios tradicijos bei socialinių paslaugų vystymosi istorija. Nors pinigine socialine parama siekiama suteikti pagalbą, tačiau nėra užtikrinimas ilgalaikis poveikis bei nėra užtikrinimas įgalinimas būti aktyviu visuomeninio gyvenimo ir darbo rinkos dalyviu. Tuo tarpu kai kuriose pažangesniuose Europos valstybėse siekiama derinti piniginę socialinę paramą su teikiamomis socialinėmis paslaugomis. Taikant šias priemones siekiama ilgalaikių rezultatų, t.y. padėti socialinėje atskirtyje esančiam asmeniui integruotis į visuomenę, imtis iniciatyvos, įgyti darbo rinkai reikalingų įgūdžių. Tam pasitelkiamos į asmenį ir jo problemą (-as) orientuotos priemonės, skatinant socialinių įgūdžių įgijimą ir palaikymą, galimybių keisti profesiją ar

įgyti trūkstamą kvalifikaciją suteikimą, suteikti paramą iniciatyvų įgyvendinimui, taip sukuriant naujas darbo vietas.

Į šiuos siekius yra orientuota ir Kėdainių miesto VVG vietos plėtros strategija. Strategijoje suformuoti veiksmai, kurie atskleidžia platesnį veiklų spektrą bei skirtingas priemones, nukreiptas į užimtumą ir verslumą. Siekiant kuo didesnio veiklų efektyvumo, siekiama stiprinti savanorišką veiklą bei organizacijų bendradarbiavimą bei informacijos sklaidą. Tai sudaro prielaidas Kėdainių miesto VVG vietos plėtros strategiją laikyti ne tik inovatyvia, bet ir integruota.

Siekiant parengti integruotą ir novatorišką Kėdainių miesto VVG vietos plėtros strategiją buvo pasitelkiamas „iš apačios į viršų“ metodas. Rengiant strategiją ir apibrėžiant strategijos tikslus, uždavinius ir veiksmus buvo aktyviai bendradarbiaujama su bendruomene, verslo ir vietos valdžios atstovais. Pastarasis bendradarbiavimas išryškino tikrąsias ir labiausiai dėmesio reikalaujančias problemas, atskleidė galimą problemų sprendimo potencialią ir leido apsispręsti dėl strategijos tikslo ir tikslinių grupių. Kėdainių miesto vietos veiklos grupė priimdama sprendimus, visais strategijos rengimo etapais konsultavosi su bendruomenėmis ir nevyriausybinėmis organizacijomis bei verslo atstovais. Tai buvo novatoriškas ir atviras procesas, nes reikėjo suderinti įvairius pasiūlymus, suderinti skirtingas patirtis ir numatyti galimus pavojus. Kartu tai leido sujungti skirtingus sektorius ir parodyti jų bendradarbiavimo svarbą sprendžiant nedarbo ir socialinės atskirties problemas.

4. GYVENAMOSIOS VIETOVĖS BENDRUOMENĖS DALYVAVIMO, RENGIANČIŲ VIETOS PLĖTROS STRATEGIJĄ, APIBŪDINIMAS

4.1. VVG atlikti vietos plėtros strategijos projekto viešieji pristatymai ir konsultacijos

Rengiant vietos plėtros strategiją Kėdainių miesto VVG konsultavosi su VVG teritorijos bendruomene ir teritorijoje, kuriai rengiama vietos plėtros strategija, t.y. Kėdainių mieste veikiančiomis įstaigomis, įmonėmis, organizacijomis, kurios nėra miesto VVG nariai, bei Kėdainių rajono savivaldybe, Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerija, Kauno regiono plėtros taryba.

Rengiant VPS buvo naudojami platūs telkiantys veiksniai, tokie kaip gyventojų dalyvavimas atliekant poreikių tyrimą (anketinėje apklausoje dalyvavo 383 asmenys), dalyvavimas keturiuose viešuose (konsultaciniuose) susirinkimuose, kurių tikslas identifikuoti aktualias problemas ir sužinoti bendruomenės nariams priimtinausius jų sprendimo būdus. Vyko 2 visuotiniai VVG narių susirinkimai, VVG darbo grupės susitikimas ir VVG valdybos narių posėdis. Dalyvauti viešuose susirinkimuose visuomenė buvo kviečiama per vietos žiniasklaidą, socialinius tinklus ir vietos spaudą. Strategijos veiklų įgyvendinimo ir paramos lėšų viešinimui buvo pagaminti ir viešose vietose pakabinti penki A3 dydžio plakatai, vietos spaudoje išleisti du informaciniai straipsniai.

2015 m. rugpjūčio mėn. Kėdainių rajono savivaldybės internetinėje svetainėje buvo pateikta informacija apie Kėdainių miesto VVG įsteigimą, nurodyta jog yra rengiama Kėdainių miesto VVG 2016 - 2022 m. vietos plėtros strategija.

2015 m. spalio 20 d. Kėdainių rajono savivaldybės internetinėje svetainėje buvo pateikta informacija - kvietimas visiems VVG teritorijos gyventojams, juridiniams asmenims, atstovaujantiems bendruomenines ir nevyriausybinės organizacijas, bei asocijuotas verslo struktūras ir (arba) įmones susipažinti su projektų įgyvendinimo ir finansavimo galimybėmis bei dalyvauti visose vietos plėtros strategijos rengimo etapuose ir įgyvendinime. Taip pat buvo patalpinta informatyvi Atmintinė³⁵ su kuria turėjo galimybę susipažinti visi suinteresuoti ir vietos plėtros strategijos rengimu besidomintys asmenys.

2015 m. lapkričio 11 d. Kėdainių rajono savivaldybės internetinėje svetainėje buvo patalpintas anketinės apklausos tyrimo klausimynas³⁶ VVG teritorijos gyventojai buvo kviečiami užpildyti anketą iki 2015 gruodžio 31 d.

Platūs telkiantys veiksmai, tokie kaip poreikio tyrimas naudoti norint atsiklausti ir sužinoti kuo didesnės imties VVG teritorijos bendruomenės poreikius bei problemas su kuriomis jie susiduria ir sustiprinti vietovės tapatumą, siekiant vietos gyventojams suteikti priklausymo bendruomenei, turinčiai bendrą ateitį, jausmą.

VVG teritorijos gyventojų nuomonė ir poreikis buvo tiriamas apklausos būdu. Iš viso apklausti 383 respondentai, kurie savo nuomonę išsakė pildydami interaktyvią anketą. Kėdainių rajono savivaldybės internetinėje svetainėje buvo patalpintas anketinės apklausos tyrimo klausimynas. Vietos

³⁵ <http://www.kedainiai.lt/go.php/Bendruomenines-organizacijos452909428>

³⁶ <http://www.kedainiai.lt/go.php/lit/Esate-kvieciami-issakyti-nuomone-del-aktualiui-miestui-klausimu/3549>

bendruomenės apklausa vyko nuo 2015 m. lapkričio 12³⁷ d. iki 2015 gruodžio 31 d. Taip pat interaktyvi anketa buvo patalpinta internetinėje svetainėje www.Kedainietis.lt,³⁸ Asociacijos Kėdainių senamiesčio bendruomenė ir Kėdainių Balticum.tv Facebook paskyroje.

Informacija apie aktualiausias problemas ir poreikius taip pat buvo gauta visų 4 viešų konsultacinių susirinkimų metu (5 priedas). Viešuose susirinkimuose dalyvavo 95 dalyviai. Viešų susirinkimų metu, buvo skatinama įvardinti pagrindines VVG teritorijos problemas ir pasiūlyti galimus sprendimo būdus. Susisteminta informacija buvo naudojama identifikuojant poreikius bei formuojant tikslų ir uždavinių projektą, VVG teritorijos SSGG analizę.

Visuotinio susirinkimo sprendimu, 2015 m. rugsėjo 2 d. sudaryta 13 asmenų VVG darbo grupė, kurios sudėtyje yra ne tik 9 VVG nariai, bet ir 3 kompetentingi asmenys, Kėdainių rajono savivaldybės darbuotojai, kuriuos VVG administracijai prašant paskyrė Kėdainių rajono savivaldybės administracija. (Protokolas su priedais pateikiamas 6 priede). Vietos plėtros strategijos dėka, pirmą kartą sudaryta galimybė skirtingų sektorių atstovams ir visai Kėdainių miesto bendruomenei kartu identifikuoti aktualias problemas ir ieškoti pačių efektyviausių sprendimo būdų.

Pirmasis viešas susirinkimas vyko 2015 m. lapkričio 20 d.³⁹, kurio metu buvo pristatyti strategijos rengimo tikslai, tinkami pareiškėjai, tinkamos finansuoti pagal strategiją veiklos ir projektai bei išlaidų kategorijos, kurioms gali būti skiriamas Europos Sąjungos investicijų fondų finansavimas. Taip pat buvo aptarti VPS įgyvendinimo etapai bei finansavimo šaltiniai. Susitikimo metu buvo atsakyta į gyventojams, įstaigų ir organizacijų atstovams iškilusius klausimus, išklaustytos pastabos ir pasiūlymai. Taip pat buvo kviečiama dalyvauti ir visose kitose strategijos rengimo etapuose. Kvietimas į viešą susirinkimą buvo skelbimas per vietinę Balticum televiziją, Kėdainių rajono savivaldybės interneto svetainėje, internetinėje svetainėje Kedainiunaujienos.lt⁴⁰ taip pat telefonu pagal Kėdainių rajono savivaldybėje registruotų NVO sąrašą.

2015 m. gruodžio 15 ir 16⁴¹ d. vyko du vieši susirinkimai su VVG teritorijos gyventojais, verslininkais ir valdžios atstovais, kurių metu buvo konsultuotasi dėl galimų projektų idėjų, veiklų, tikslinių grupių ir galimo finansavimo. Taip pat buvo aptarta įvairių socialinių ir tikslinių grupių (vaikų iš soc. rizikos šeimų, nedirbančio, nesimokančio jaunimo, jaunų mamų auginančių vaikus iki trijų metų, bedarbių, negalių turinčių asmenų, pagyvenusiu asmenų, neaktyvių gyventojų, pabėgėlių) ir kitų vietos bendruomenės gyventojų, NVO ir kitų bendruomeninių organizacijų, verslo įmonių poreikiai norint įtraukti kuo daugiau vietos bendruomenės dalyvauti rengiant bei parengti suinteresuotų šalių lūkesčius atitinkančią vietos plėtros strategiją. Kvietimas į viešus susirinkimus buvo skelbimas per vietinę Balticum TV, Kėdainių rajono savivaldybės interneto svetainėje⁴², portale

³⁷ <http://www.kedainiai.lt/go.php/lit/Esate-kvieciami-issakyti-nuomone-del-aktualiui-miestui-klausimu/3549>

³⁸ Miesto VVG laukia kėdainiečių idėjų <http://www.kedainietis.lt/naujienos/naujienos/miesto-vvg-laukia-kedainieciu-ideju/>

³⁹ <http://www.kedainiai.lt/go.php/lit/Lapkricio-20-d-Kedainiu-miesto-vietos-veiklos-grupe-kviecia-i-susitikima/3567>

⁴⁰ Internetinė prieiga <http://kedainiunaujienos.lt/naujienos/k%C4%97daini%C5%B3-miesto-vietos-veiklos-grup%C4%97-kvie%C4%8Dia-%C4%AF-susitikim%C4%85.html>

⁴¹ <http://www.kedainiai.lt/go.php/Bendruomenines-organizacijos452909428>

⁴² Kėdainių miesto VVG kviečia <http://www.kedainiai.lt/go.php/lit/Kedainiu-miesto-VVG-kviecia/3646>

www.Kedainietis.lt⁴³ taip pat elektroniniu paštu, el.p. pagal Kėdainių rajono savivaldybėje registruotų NVO sąrašą.

2015 m. gruodžio 16 d. vyko darbo grupės susitikimas, kuriame dalyvavo vietos valdžios, vietos bendruomenės ir verslo atstovai, buvo aptarti VPS įgyvendinimo etapai, finansavimo galimybės, buvo analizuojami VVG teritorijos gyventojų poreikiai, aptariami galimi sprendimų variantai ir formuluojami galimi VPS prioritetai bei priemonės, aptarti gyventojų apklausos rezultatai, problemos, poreikiai bei tinkamos remiamos veiklos. Vadovaudamasi gauta informacija darbo grupė paruošė siūlomų VPS prioritetų, priemonių bei veiklos sričių projektą, kurį svarstė VVG valdyba bendradarbiaudama su Kėdainių rajono savivaldybės specialistais atsakingais už strateginį planavimą, kurių žinios ir kompetencija buvo reikalinga siekiant išvengti rengiamos vietos plėtros strategijos kryžminio finansavimo bei Kėdainių rajono savivaldybės planuojamų vykdyti priemonių nesuderinamumo. (Protokolas su priedais pateikiamas 7 priede).

2016 m. sausio 14 d. vyko viešas susirinkimas, kurio metu vyko konsultacijos dėl vietos plėtros strategijos tikslų, uždavinių ir veiksmų su gyvenamosios vietovės bendruomene, nevyriausybinėmis organizacijomis, įmonėmis, kitomis institucijomis, įstaigomis ir organizacijomis. Kvietimas į viešą susirinkimą buvo skelbimas Kėdainių rajono savivaldybės interneto svetainėje⁴⁴, per vietinę Balticum TV, laikraštyje „Kėdainių mugė“⁴⁵, taip pat el. paštu, pagal Kėdainių rajono savivaldybėje registruotų NVO sąrašą. Iš viso viešuose susirinkimuose/ konsultacijose dalyvavo 126 VPS teritorijos gyventojai ir verslo atstovai, kurie prisidėjo prie strategijos rengimo savo idėjų, projektinių pasiūlymų išsakymu, pastabų strategijai teikimu.

Norint kokybiškai parengti vietos plėtros strategiją, maksimaliam poreikių ir esamų problemų sprendimo būdų nustatymui nuspręsta įtraukti ne tik kuo daugiau vietos bendruomenės gyventojų, bet ir surinkti statistinius duomenis iš mieste bei šalyje veikiančių įstaigų ir organizacijų. Duomenys buvo gauti iš Kėdainių rajono savivaldybės, miesto seniūnijos ir kitų atsakingų institucijų. O taip pat buvo analizuojami tyrimų, kuriuos atliko Kėdainių rajono savivaldybė, rezultatai, Kėdainių rajono strateginio plėtros plano iki 2020 m. nuostatos, prioritetai bei priemonės.

2016 m. sausio 21d. vyko valdybos posėdis, kuriame buvo pristatytas strategijos projektas, tikslai, uždaviniai ir veiklos sritys bei preliminarus biudžetas. Valdyba nusprendė jog savarankiškų verslo priemonių suteikimo veikloms turi būti skirta 150 000,00 Eur. Taip pat pritarė biudžeto dydžio suformavimui pagal gautus projektinius pasiūlymus. (Protokolas su priedais pateikiamas 8 priede).

2016 m. sausio 21d. vyko VVG narių visuotinis susirinkimas, kurio metu visuomenei buvo pristatyti apklausos tyrimo rezultatai ir vietos plėtros strategijos projektas.

Visuotinis narių susirinkimas priėmė bendrus sprendimus dėl pasirenkamų tikslų, uždavinių ir veiksmų. Buvo diskutuojama dėl nustatytų gyventojų poreikių, dėl preliminarus vietos plėtros strategijos biudžeto ir tariamasi dėl bendros VVG teritorijos situacijos, vertinamos ilgalaikės perspektyvos. Didžiausia atsakomybė rengiant miesto Vietos plėtros strategiją teko Kėdainių miesto VVG visuotiniam narių susirinkimui, kuris turėjo priimti galutinius sprendimus dėl strategijos tikslų,

⁴³ Tiems, kuriems rūpi miesto ateitis. <http://www.kedainietis.lt/naujienos/kedainieciai/tiems-kuriems-rupi-kedainiu-ateitis/>

⁴⁴ <http://www.kedainiai.lt/go.php/Bendruomenines-organizacijos452909428>

⁴⁵ Laikraščio informacinio skelbimo kopija. (Priedas)

uždavinių ir veiklų, strategijos įgyvendinimo bei finansinio plano. Susirinkime dalyvauti visuomenė buvo kviečiama elektroniniu paštu (Protokolas su priedais pateikiamas 6 priede).

2016 m. vasario 8 d. Kėdainių miesto VVG vietos plėtros strategijos projektas buvo pristatytas Kauno regiono plėtros tarybos posėdyje. Posėdžio metu priimtas sprendimas, jog Kėdainių miesto vietos plėtros strategija atitinka Kauno Regiono plėtros plano prioritetus, tikslus ir uždavinius (9 priedas).

2016 m. vasario 12 d. vyko Kėdainių rajono savivaldybės tarybos posėdis, kuriame buvo pritarta parengtai vietos plėtros strategijai bei nutarta prisidėti prie parengtos vietos plėtros Strategijos įgyvendinimo 7,5 proc. lėšų suma (Sprendimas pateikiamas 14 priede).

2016 m. vasario 12 d. vyko VVG narių visuotinis susirinkimas, kurio metu visuomenei buvo pristatyta parengta vietos plėtros strategija, kurią visuotinis narių susirinkimas vienbalsiai patvirtino. Susirinkime dalyvauti visuomenė buvo kviečiama elektroniniu paštu (Protokolas su priedais pateikiamas 10 priede).

Vietos plėtros strategijos viešinimo veiklos vyko visuose strategijos rengimo etapuose: informuojant visų viešų susirinkimų su visuomene metu, vietos spaudoje laikraštyje „Kėdainių mugė“, o taip pat buvo pagaminti 5 A3 formato informaciniai plakatai.

Pasirašiusius paramos sutartį, penki A3 formato informaciniai plakatai pakabinti Kėdainių r. savivaldybės, Kėdainių miesto VVG būstinės, Kėdainių miesto seniūnijos, prekybos centro UAB Maxima LT parduotuvės ir VšĮ Kėdainių pirminės sveikatos priežiūros centro prieigose (plakato kopija 11 priede).

Vietos spaudoje laikraštyje „Kėdainių mugė“ išspausdinti du informaciniai straipsniai. Pirmame straipsnyje 2015-12-30 informuota, jog Kėdainių miesto VVG skirta parama strategijos rengimo veikloms, pasirašyta finansavimo sutartis, viešinamas paramos šaltinis. Vietos gyventojai buvo kviečiami dalyvauti viešuose susirinkimuose, teikti savo idėjas ir pasiūlymus, išvardintos galimos remti priemonės, nurodyta interneto Kėdainių rajono savivaldybės svetainė, kurioje naujienose galima rasti daugiau informacijos, koku telefonu galima kreiptis dėl konsultacijų (straipsnio kopija 12 priedas).

Antrame straipsnyje 2016-01-12 buvo viešinamas paramos šaltinis, kviečiama dalyvauti rengiant Kėdainių miesto vietos plėtros strategiją, informuojama apie 2016 m. sausio 14 d. vyksiantį viešą konsultacinį susirinkimą dėl Kėdainių miesto VVG vietos plėtros parengimo. Diskusijai buvo kviečiami ne tik VVG nariai, bet ir visi juridiniai bei fiziniai asmenys, informuojant, jog strategija bus parengta atsižvelgiant į Kėdainių miesto seniūnijos gyventojų, įmonių ir organizacijų poreikius bei pasiūlymus. Taip pat buvo informuojama, jog rengiamos strategijos prioritetai, numatyti vykdyti veiksmai bei planuojamos patirti išlaidos privalo atitikti Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos keliamus reikalavimus, kurie nurodyti Atmintinėje. Taip pat buvo informuota, jog Atmintinę, apklausos rezultatus bei kitas miesto VVG naujienas galima rasti Kėdainių rajono savivaldybės interneto svetainėje⁴⁶ (straipsnio kopija 12 priedas).

⁴⁶ <http://www.kedainiai.lt/go.php/Bendruomenines-organizacijos452909428>

4.2. Konsultacijų rezultatai

Nuo pat strategijos rengimo pradžios, atliekant VVG teritorijos socialinės, ekonominės ir aplinkos situacijos analizę bei SSGG, buvo siekiama įtraukti kuo daugiau VVG teritorijos bendruomenės, todėl buvo nuolat bendraujama ir konsultuojamasi su VVG teritorijos vietos gyventojais, juridiniais asmenimis, Kėdainių rajono savivaldybe, miesto seniūnija ir kitomis įstaigomis, kurios teikė informaciją, reikalingą vietovės situacijos ir gyventojų poreikių analizei atlikti.

Nustatant VPS tikslus, uždavinius bei pasirenkant vietos plėtros strategijos veiklos sritis buvo atsižvelgta į visuomenės nuomonę, siūlymus ir problemas aptartas ir išdiskutuotas viešų (konsultacinių) susirinkimų metu, ir pateiktas projektines idėjas. Viso gauti 23 projektiniai pasiūlymai, kurių pagrindu suformuotas Vietos plėtros strategijos biudžetas (13 priedas). Trijose projektiniuose pasiūlymuose numatytas bendradarbiavimas su kitų miestų organizacijomis, o viename projektiniame pasiūlyme numatyta pabėgėlių socialinė integracija į visuomenę. Visų vykusių viešų konsultacinių susirinkimų rezultatas – parengta ir miesto VVG visuotinio susirinkimo narių patvirtinta Kėdainių miesto vietos veiklos grupės 2016-2022 m. vietos plėtros strategija.

5. VIETOS PLĖTROS STRATEGIJOS ĮGYVENDINIMO VEIKSMŲ PLANAS

Veiksmo pavadinimas	Įgyvendinimo laikotarpis		Veiksmo vykdytojas	Veiksmo vykdytojo atrankos principas	Reikalingos lėšos, Eur		
	Pradžia	Pabaiga			Finansavimo šaltinis	Suma	Iš viso
1 TIKSLAS. MAŽINTI SOCIALINĖ ATSKIRTĮ KĖDAINIŲ MIESTE							
1.1. uždavinys. Skatinti socialinės rizikos vaikų ir jaunimo socializaciją							
1.1.1 veiksmas. Socialinės rizikos vaikų ir jaunimo ir jų tėvų socialinių įgūdžių ugdymas	2017	2021	Viešieji ir privatūs juridiniai asmenys, kurie veiklą vykdo vietos plėtros strategijos įgyvendinimo teritorijoje	Konkursas	Savivaldybės biudžeto lėšos	10164,82	135531
					Pareiškėjo lėšos	677,66	
					ES struktūrinių fondų lėšos	124688,52	
1.1.2 veiksmas. Užimtumo veiklų organizavimas	2017	2022	Viešieji ir privatūs juridiniai asmenys, kurie veiklą vykdo vietos plėtros strategijos įgyvendinimo teritorijoje	Konkursas	Savivaldybės biudžeto lėšos	11908,12	158775
					Pareiškėjo lėšos	793,88	
					ES struktūrinių fondų lėšos	146073,00	
1.2 uždavinys. Sudaryti sąlygas senjorų, neįgaliųjų, pabėgėlių ir kitų socialinę atskirtį patiriančių asmenų grupių integracijai į visuomeninį gyvenimą							
1.2.1 veiksmas. Savanorių įtraukimas į sociokultūrinių paslaugų teikimą (įskaitant pabėgėlių integraciją ir atskirų	2017	2021	Viešieji ir privatūs juridiniai asmenys, kurie	Konkursas	Savivaldybės biudžeto lėšos	11308,50	150780

organizacijų bendradarbiavimą su kitų VVG organizacijomis)			veiklą vykdo vietos plėtros strategijos įgyvendinimo teritorijoje		Pareiškėjo lėšos	753,90	
					ES struktūrinių fondų lėšos	138717,60	
1.2.2 veiksmas. Kultūrinių, edukacinių, sveikos gyvensenos veiklų organizavimas (įskaitant atskirų organizacijų bendradarbiavimą su kitų VVG organizacijomis)	2017	2022	Viešieji ir privatūs juridiniai asmenys, kurie veiklą vykdo vietos plėtros strategijos įgyvendinimo teritorijoje	Konkursas	Savivaldybės biudžeto lėšos	30486,75	406490
					Pareiškėjo lėšos	2032,45	
					ES struktūrinių fondų lėšos	373970,80	
1.2.3 veiksmas Informacijos apie teikiamas socialines paslaugas sklaida	2017	2021	Viešieji ir privatūs juridiniai asmenys, kurie veiklą vykdo vietos plėtros strategijos įgyvendinimo teritorijoje	Konkursas	Savivaldybės biudžeto lėšos	861,75	11490
					Pareiškėjo lėšos	57,45	
					ES struktūrinių fondų lėšos	10570,80	
2 TIKSLAS. AKTYVINTI DARBO RINKĄ IR SKATINTI VERSLUMĄ							
2.1 uždavinys. Gerinti neaktyvių darbingų gyventojų padėtį darbo rinkoje							
2.1.1 veiksmas Švietimo ir profesinio mokymo paslaugų teikimas	2017	2022	Viešieji ir privatūs juridiniai asmenys, kurie veiklą vykdo vietos plėtros strategijos	Konkursas	Savivaldybės biudžeto lėšos	30868,12	411575
					Pareiškėjo lėšos	2057,88	

			įgyvendinimo teritorijoje		ES struktūrinių fondų lėšos	378649,00	
2.1.2 veiksmas Konsultavimas, tarpininkavimas įdarbinant	2017	2019	Viešieji ir privatūs juridiniai asmenys, kurie veiklą vykdo vietos plėtros strategijos įgyvendinimo teritorijoje	Konkursas	Savivaldybės biudžeto lėšos	2287,13	30495
					Pareiškėjo lėšos	152,47	
					ES struktūrinių fondų lėšos	28055,40	
2.2. uždavinys. Skatinti iniciatyvą užsiimti savarankiška veikla ir teikti konsultacinę pagalbą verslo pradžioje							
2.2.1 veiksmas Savarankiškų priemonių verslui pradėti ir vystyti suteikimas	2018	2020	Viešieji ir privatūs juridiniai asmenys, kurie veiklą vykdo vietos plėtros strategijos įgyvendinimo teritorijoje; fiziniai asmenys vykdantys savarankišką veiklą pagal individualios veiklos pažymą arba verslo liudijimą Kėdainių miesto VVG teritorijoje	Konkursas	Savivaldybės biudžeto lėšos	11250	150000
					Pareiškėjo lėšos	750	
					ES struktūrinių fondų lėšos	138000	
2.2.2 veiksmas Verslo konsultacijos įmonėms ir savarankišką veiklą	2017	2019	Viešieji ir privatūs juridiniai	Konkursas	Savivaldybės biudžeto	4044,75	53930

vykdantiems asmenims			asmenys, kurie veiklą vykdo vietos plėtros strategijos įgyvendinimo teritorijoje		lėšos		
					Pareiškėjo lėšos	269,65	
					ES struktūrinių fondų lėšos	49615,60	

5. VIETOS PLĖTROS STRATEGIJOS VALDYMO IR STEBĖSENOS TVARKOS APIBŪDINIMAS

5.1. Už VPS veiksmų, skirtų vietos plėtros strategijai įgyvendinti, atranką, strategijos įgyvendinimo koordinavimą ir stebėseną atsakingi VVG organai. Kėdainių miesto VVG atsakinga už parengtos VPS įgyvendinimą, koordinavimą ir stebėseną, t.y. už sklandų ir kokybišką strategijos įgyvendinimą. Koordinavimo ir stebėsenos veiksmų tikslas – užtikrinti strategijos įgyvendinimo efektyvumą ir teigiamą jos poveikį Kėdainių miesto plėtrai. VVG organų ir darbuotojų atsakomybių sritys pateikiamos žemiau esančioje lentelėje.

VVG organas	Kėdainių miesto vietos veiklos grupės visuotinis susirinkimas
Atsakomybės sritis	<ol style="list-style-type: none"> 1) VPS ir jos pakeitimų tvirtinimas. 2) Kasmetinės VPS įgyvendinimo stebėsenos tvirtinimas. 3) Kėdainių miesto VVG darbo skaidrumo, viešumo, tinkamo finansų panaudojimo užtikrinimas ir priežiūra. 4) Kėdainių miesto VVG pirmininko rinkimas ir atšaukimas, jo atlyginimo nustatymas, pareiginių nuostatų patvirtinimas. 5) VVG administracinės struktūros ir darbuotojų pareigybių nustatymas, administracijos darbuotojų atlyginimų dydžių tvirtinimas.
VVG organas	Kėdainių miesto VVG valdyba
Atsakomybės sritis	<ol style="list-style-type: none"> 1) Vadovavimas Kėdainių miesto VVG veiklai tarp visuotinių narių susirinkimų. 2) VPS pakeitimo (-ų) inicijavimas. 3) Sprendimų dėl dalyvavimo projektinėse veiklose priėmimas. 4) Vietos plėtros projektų atrankos kriterijų ir atrankos procedūrų patvirtinimas, jeigu VVG valdybai visuotinis narių susirinkimas yra suteikęs šią teisę. 5) Kvietimų, teikti vietos plėtros projektus, dokumentų tvirtinimas. 6) Siūlomų finansuoti vietos plėtros projektų sąrašo tvirtinimas. 7) Sprendimų dėl dalyvavimo asocijuotų organizacijų veikloje priėmimas.
VVG organas	Kėdainių miesto vietos veiklos grupės pirmininkas
Atsakomybės sritis	<ol style="list-style-type: none"> 1) Kėdainių VVG atitikimo vietos veiklos grupės tinkamumo požymiams įgyvendinimas ir koordinavimas. 2) VPS administravimo koordinavimas. 3) VPS ir jos pakeitimų teikimas tvirtinti visuotiniam narių susirinkimui. 4) Metinių VPS įgyvendinimo stebėsenos ataskaitų teikimas. Informacijos apie VPS įgyvendinimą teikimas valdybai ar visuotiniam narių susirinkimui paprašius. 5) VPS įgyvendinimo ataskaitų pateikimas kontroliuojančiajai institucijai. 6) Darbuotojų (savanorių) priėmimas į darbą, sutarčių su jais sudarymas. 7) Vietos plėtros projektų atrankos kriterijų ir atrankos procedūrų parengimo koordinavimas. 8) Kvietimų teikti vietos plėtros projektus dokumentų teikimas Kėdainių miesto VVG valdybos tvirtinimui.

	<p>9) Pateiktų vietos plėtros projektų vertinimo ir siūlomų finansuoti projektų sąrašo sudarymo koordinavimas.</p> <p>10) Vietos plėtros projektų atrankos posėdžių organizavimas.</p> <p>11) VPS numatytų stebėsenos rodiklių reikšmių pasiekimo duomenų registravimo ir apskaičiavimo koordinavimas.</p> <p>12) Vietos plėtros projektų įgyvendinimo stebėsenos vykdymo koordinavimas.</p> <p>13) Sprendimų dėl viešųjų pirkimų atlikimo priėmimas.</p> <p>14) Kėdainių miesto VVG atstovavimas asocijuotų organizacijų veiklose.</p>
VVG darbuotojai	Kėdainių miesto vietos veiklos grupės įdarbintas asmuo
Atsakomybės sritis	<p>1) VPS administravimas.</p> <p>2) Vietos plėtros projektų atrankos kriterijų ir atrankos procedūrų parengimas.</p> <p>3) Kvietimų teikti vietos plėtros projektus parengimas ir paskelbimas.</p> <p>4) Pateiktų vietos plėtros projektų vertinimo koordinavimas.</p> <p>5) Siūlomų finansuoti vietos plėtros projektų sąrašo sudarymas.</p> <p>6) VPS įgyvendinimo ataskaitų pildymas.</p> <p>7) Pasiektų stebėsenos rodiklių reikšmių duomenų registravimas ir apskaičiavimas.</p> <p>8) Vietos plėtros projektų įgyvendinimo stebėsenos vykdymas.</p> <p>9) VPS įgyvendinimo, administravimo ir vykdymo veiklų viešinimas.</p> <p>10) Viešųjų pirkimų dokumentų rengimas ir pirkimų atlikimas.</p>
Išorės ekspertai	Kėdainių miesto vietos veiklos grupei vertinimo paslaugas teikiantys išorės ekspertai (-as)
Atsakomybės sritis	<p>1) Pateiktų vietos plėtros projektų vertinimas.</p> <p>2) Projektinių pasiūlymų vertinimo ataskaitų rengimas.</p>

5.2. VPS įgyvendinimo procedūros aprašymas. Kėdainių miesto VVG vietos plėtros strategija bus įgyvendinama vietos plėtros projektų įgyvendinimo principu, taikant konkursinį projektų atrankos būdą. Įgyvendinant VPS Kėdainių miesto VVG planuoja skelbti 2 kvietimus pareiškėjams teikti vietos plėtros projektus atrankai.

Per 1 mėnesį nuo vietos plėtros strategijos įgyvendinimo pradžios, bus parengtas: „Vietos plėtros projektinių pasiūlymų vertinimo ir atrankos vidaus tvarkos aprašas“, vietos plėtros projektų atrankos kriterijai, vadovaujantis žemiau pateiktomis vietos plėtros projektų įgyvendinimo nuostatomis bei nustatyti atrankos kriterijų vertinimo balai.

Atrankos kriterijus, jų vertinimo balus ir vertinimo ir atrankos vidaus tvarkos aprašą tvirtina visuotinis Kėdainių miesto VVG narių susirinkimas arba kolegialus valdymo organas, jeigu jam visuotinis narių susirinkimas yra suteikęs šią teisę. Prieš atrankos kriterijų tvirtinimą Kėdainių miesto VVG gali derinti juos su Ministerija. Pastabas ir pasiūlymus Ministerija teikia raštu arba elektroniniu paštu.

Prieš paskelbiant kvietimą vietos plėtros projektų atrankai atrankos kriterijai, jų vertinimo balai ir vertinimo ir atrankos vidaus tvarkos aprašas gali būti keičiami siekiant efektyvesnio vietos plėtros strategijos įgyvendinimo ir (arba) atsižvelgiant į vietos plėtros strategijos pakeitimus. Paskelbus kvietimą vietos plėtros projektų atrankai ir projektinių pasiūlymų vertinimo metu atrankos kriterijai, jų vertinimo balai ir vertinimo ir atrankos vidaus tvarkos aprašas yra nekeičiami.

Įgyvendinant Kėdainių miesto vietos plėtros strategiją VVG vadovausis šiomis pagrindinėmis vietos plėtros projektų atrankos nuostatomis:

Tinkami projektų pareiškėjai:

1. Viešieji ir privatūs juridiniai asmenys, kurie veiklą vykdo Kėdainių miesto VVG teritorijoje;
2. Fiziniai asmenys vykdantys savarankišką veiklą pagal individualios veiklos pažymą arba verslo liudijimą Kėdainių miesto VVG teritorijoje;
3. Kėdainių rajono savivaldybės administracija.

Tinkami projektų partneriai:

1. Viešieji ir privatūs juridiniai asmenys, kurie veiklą vykdo Kėdainių miesto VVG, Kėdainių rajono, Raseinių rajono, Radviliškio rajono, Panevėžio rajono, Ukmergės rajono, Jonavos rajono ir Kauno rajono savivaldybių teritorijose.
2. Kėdainių rajono savivaldybės administracija, Raseinių rajono, Radviliškio rajono, Panevėžio rajono, Ukmergės rajono, Jonavos rajono ir Kauno rajono savivaldybių administracijos.

Reikalavimai projektams. Visi projektai turi atitikti bendruosius projektų reikalavimus, nustatytus „Projektų administravimo ir finansavimo taisyklėse“ (Projektų administravimo ir finansavimo taisyklės patvirtintos Lietuvos Respublikos finansų ministro 2014 m. spalio 8 d. įsakymu Nr. 1K-316) 66 punkte:

„66.1. Projektu turi būti prisidedama prie bent vieno veiksmų programos prioriteto konkretaus uždavinio įgyvendinimo, rezultato pasiekimo ir turi būti įgyvendinama bent viena pagal projektų finansavimo sąlygų aprašą numatoma finansuoti veikla.

66.2. Projektas turi atitikti strateginio planavimo dokumentų nuostatas.

66.3. Projektu turi būti siekiama aiškių ir realių kiekybinių uždavinių.

66.4. Projektas turi atitikti horizontaliuosius (darnaus vystymosi bei lyčių lygybės ir nediskriminavimo) principus, projekto įgyvendinimas turi būti suderinamas su ES konkurencijos politikos nuostatomis.

66.5. Pareiškėjas ir partneris (-iai) organizaciniu požiūriu turi būti pajėgūs tinkamai ir laiku įgyvendinti teikiamą projektą ir atitikti jiems keliamus reikalavimus.

66.6. Projekto išlaidų finansavimo šaltiniai turi būti aiškiai nustatyti ir užtikrinti.

66.7. Turi būti užtikrintas efektyvus projektui įgyvendinti reikalingų lėšų panaudojimas.

66.8. Projekto veiklos turi būti vykdomos veiksmų programos įgyvendinimo teritorijoje (šių Taisyklių 411 punkte nustatytomis sąlygomis).“

Nuosavas įnašas. Įgyvendinant Kėdainių miesto VPS kiekvienam veiksmui bus skiriamos Europos Sąjungos struktūrinių fondų (toliau – ES) bei privačios pareiškėjų ir (arba) partnerių lėšos. ES lėšos sudarys ne daugiau kaip 92 proc. projekto lėšų poreikio, o likusias lėšas ne mažiau kaip 8 proc. sudarys nuosavas pareiškėjų ir Kėdainių rajono savivaldybės indėlis. Kėdainių rajono savivaldybės

indėlis prie strategijos lėšų sudarys 7,5 proc. (14 priedas), o nuosavas pareiškėjų indėlis – 0,5 proc. Teikdami projektines paraiškas pareiškėjai užtikrina, kad prie projekto įgyvendinimo prisidės ne mažesniu kaip 0,5 proc. indėliu prie visų tinkamų finansuoti projekto išlaidų. Projektinių paraiškų pareiškėjas ar (ir) jo partneris savo iniciatyva ir savo, ir (arba) kitų šaltinių, lėšomis gali prisidėti prie vietos plėtros projekto įgyvendinimo didesne tinkamų finansuoti projekto išlaidų dalimi.

Nuosavu projekto vykdytojo ar partnerio įnašu gali būti užskaitomas:

- projekto veiklas vykdančių asmenų savanoriškas darbas (pinigine verte išreikštas nepiniginis įnašas), kai įrodomas vykdant projekto veiklas dirbtas laikas; įnašas apskaičiuojamas taikant minimalųjį Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatytą darbo užmokestį;
- projekto veiklas vykdančio personalo darbo užmokesčio išlaidų dalis, kuri yra tiesiogiai susijusi su vykdomu projektu ir yra apskaičiuota ir išmokėta už darbo laiką, dirbtą įgyvendinant projektą;
- projekto veiklų dalyvių darbo užmokesčio, apskaičiuoto ir išmokėto už darbo laiką, kurio metu darbuotojai tiesiogiai dalyvavo projekto veiklose, ir susijusių darbdavio įsipareigojimų išlaidos (taikoma projekto veiklų, atitinkančių gyventojų verslumą didinimo veiklas, kai tikslinė grupė - įmonių darbuotojai, atveju).

Vietos projektų vertinimo procedūra. Po kvietimo gauti projektiniai pasiūlymai atrenkami skaidriai, nediskriminuojančiai, išvengiant interesų konflikto. Projektinius pasiūlymus vertina Kėdainių miesto VVG paskirti vietos plėtros projektų vertintojai. VPS įgyvendinimo metu gali būti sudaromos dvi vertintojų grupės. Pirmąją grupę sudaro: vienas asmuo, priklausantis miesto VVG (tačiau ne valdybos narys) ir po vieną asmenį atstovaujantį verslo, NVO ir valdžios sektorius. Antrą grupę sudaro du išorės ekspertai, turintys projektų vertinimo patirties. Kėdainių miesto VVG, prieš kvietimo teikti projektinius pasiūlymus paskelbimą, nutaria kuri vertintojų grupė bus pasirinkta.

Prieš atlikdamas vertinimą, vietos plėtros projekto vertintojas turi patvirtinti savo konfidencialumą ir nešališkumą pasirašydamas konfidencialumo ir nešališkumo deklaraciją, kuria įsipareigoja būti nešališkas ir laikytis konfidencialumo. Miesto VVG užtikrina, kad paskirto asmens dalyvavimas vertinant vietos plėtros projektinį pasiūlymą nesukels interesų konflikto.

Vieną projektinį pasiūlymą vertina keturi arba du vertintojai (priklausomai, nuo pasirinktos vertintojų grupės); projektiniai pasiūlymai atrenkami atsitiktine tvarka. Vietos plėtros projektų vertintojai rengia ir Kėdainių miesto VVG valdybai teikia projektinių pasiūlymų vertinimo ataskaitas.

Kiekvienas projektinis pasiūlymas turi praeiti du vertinimo etapus: administracinės atitikties vertinimą ir naudos ir kokybės vertinimą. Administracinės atitikties vertinimo metu vertintojas patikrina, ar projektinio pasiūlymo visi laukai užpildyti, ar pridėti visi pasiūlymo formoje nurodyti dokumentai. Jeigu projektinis pasiūlymas yra užpildytas tinkamai bei pridėti visi pasiūlymo formoje nurodyti dokumentai, projektinis pasiūlymas vertinamas toliau. Jeigu projektinio pasiūlymo užpildyti ne visi laukai bei nepridėti visi pasiūlymo formoje nurodyti dokumentai, projektinis pasiūlymas yra atmetamas. Jeigu projektinis pasiūlymas nėra atmetamas, vertinamas atitikimas naudos ir kokybės reikalavimams, nurodytiems žemiau.

Jeigu vertinant projektinio pasiūlymo atitiktį nustatytiems kriterijams yra neaiškumų, trūksta informacijos, galinčios turėti esminės įtakos projekto vertinimui, projekto vertintojas prašo projektinį pasiūlymą pateikusių organizaciją pateikti paaiškinimus ir/ar papildymus per nustatytą laikotarpį.

Kėdainių miesto VVG, prieš skelbdama kvietimą vietos plėtros projektiniams pasiūlymams teikti, organizuoja susitikimus, kurių metu aptariamas kvietimo teikti projektinius pasiūlymus turinys: kurį (-iuos) uždavinį (-ius) turi atitikti projektiniai pasiūlymai, kokiais papildomais vertinimo kriterijais bus vertinami pateikti kriterijai, nustatomos tikslios kvietimo pateikimo datos, pasirenkami vertintojų atrankos kriterijai (įvairius sektorius atstovaujantys asmenys arba išorės ekspertai, turintys patirties vertinant projektinius pasiūlymus), nustatomos ir patvirtinamos tolimesnės kvietimo ir projektinių pasiūlymų procedūros.

Projektų vertinimo etapai ir kriterijai:

1. Vietos plėtros projekto administracinės atitikties vertinimo etape tikrinama:
 - 1.1. ar vietos plėtros projektas užpildytas;
 - 1.2. ar su vietos plėtros projektu pateikti visi reikiami dokumentai.
2. Vietos plėtros projektų naudos ir kokybės vertinimo etape tikrinama ar:
 - 2.1. Vietos plėtros projektas atitinka vietos plėtros strategijos uždavinį ir veiksmus;
 - 2.2. Vietos plėtros projektas nepažeidžia vietos plėtros strategijų rengimo taisyklėse nustatytų principų: partnerystės, lyčių lygybės ir nediskriminavimo bei jaunimo principais.
 - 2.3. Vietos plėtros projektas įgyvendinamas Kėdainių miesto VVG veiklos teritorijoje ir su ja besiribojančiose teritorijose, t.y. Kėdainių rajono, Raseinių rajono, Radviliškio rajono, Panevėžio rajono, Ukmergės rajono, Jonavos rajono ir Kauno rajono savivaldybių teritorijose.
 - 2.4. Pagrįsta, kaip bus užtikrintas vietos plėtros projekto tęstinumas.
 - 2.5. Pagrįsta, kad vietos plėtros projektas, be jam įgyvendinti skirtų lėšų, negalėtų būti įgyvendintas tokios pat apimties, per tokį pat laikotarpį ir tokios pat kokybės.
 - 2.6. Pagrįsta, kad vietos plėtros projekto rezultatai bus prieinami gyvenamosios vietovės bendruomenei.
 - 2.7. Pagrįsta, kad, įgyvendinus vietos plėtros projektą, galutiniai naudos gavėjai bus Kėdainių miesto VVG teritorijos gyventojai.
 - 2.8. Vietos plėtros projektiniame pasiūlyme numatytos tinkamos finansuoti vietos plėtros projekto išlaidos nebuvo, nėra ir nebus finansuojamos iš kitų nacionalinių programų ir Europos Sąjungos struktūrinių fondų.
 - 2.9. Vertinamas vietos plėtros projekto naudos ir rezultatų pagrįstumas:
 - 2.9.1. Vietos plėtros projektų prisidėjimo prie vietos plėtros strategijoje numatytų rodiklių pasiekimo pagrįstumas.
 - 2.9.2. Ar vietos plėtros projekto nauda atitinka sąnaudas, kurių reikia planuojamiems vietos plėtros projekto rezultatams pasiekti.
 - 2.10. Vietos plėtros projekto veiksmų pagrįstumas, išdėstymas laike, atsakomybės už vietos plėtros projekto įgyvendinimą pasiskirstymas, pajėgumas įgyvendinti vietos plėtros projektą.
 - 2.11. Vietos projektas įgyvendinimas kartu su partneriu (papildomi balai vertinant projektą).

Vykdamas naudos ir kokybės vertinimą bus laikomasi Partnerystės sutartyje nustatytų principų, nustatant atskirus projektų atrankos kriterijus:

- **Partnerystės principu:** Papildomas balas atrenkant vietas projektus bus skiriamas jei projektas įgyvendinamas kartu su partneriu ir pasirenkant partnerius vadovaujamasi kriterijais:
 - Aktualumo: partneriai turi būti aiškiai susiję arba su problema, kurią ketinama spręsti, arba su jos sprendimu.
 - Proporcingumo: turi būti užtikrintas visų aktualių partnerių (teritorinių, socialinių, ekonominių, NVO) atstovavimas, nė viena iš partnerių grupių neturėtų dominuoti;
 - Atstovavimo apimtys: turėtų būti įtraukti partneriai, atstovaujantys platesniems, o ne siauresniems, individualiems interesams.
- **Vyrų ir moterų lygių galimybių skatinimo, nediskriminacijos principu.** Atrenkant projektus bus vertinama jų atitiktis lyčių lygybės, nediskriminavimo ir prieinamumo principams (Projektų administravimo ir finansavimo taisyklės patvirtintos Lietuvos Respublikos finansų ministro 2014 m. spalio 8 d. įsakymu Nr. 1K-316, 66.4, 454.1 papunkčius). Šis principas suprantamas ne tik kaip moterų ir vyrų lygių galimybių užtikrinimas, bet ir draudimas varžyti žmogaus teises ar teikti asmeniui privilegijas dėl jo lyties, tautybės, rasinės ar etninės kilmės, kalbos, religijos, tikėjimo, įsitikinimų ar pažiūrų, negalios, socialinės padėties, amžiaus arba seksualinės orientacijos. Vyrų ir moterų lygybė apima lygias teises, atsakomybes ir galimybes abiem lytims.
- **Jaunimo principas.** Jaunimo principas įgyvendinamas Kėdainių miesto VVG nuostatose įtvirtinant nuostatą, kad juridinio asmens nariais ir (arba) jo kolegialaus valdymo organo nariais yra abiejų lyčių asmenys ir nė vienos iš lyčių atstovų nėra daugiau kaip 60 procentų ir bent vienas kolegialaus valdymo organo narys yra jaunesnis negu 29 metų ir (arba) deleguotas jaunimo nevyriausybinės organizacijos.

VVG valdyba, gavusi vertintojų ataskaitas, priima sprendimą dėl tinkamų finansuoti projektų, sudarydama finansuojamų, rezervinių ir nefinansuojamų projektų sąrašus ir patvirtinta tvarka teikia juos Lietuvos Respublikos Vidaus reikalų ministerijai.

5.3. VPS stebėsenos tvarka. Už Kėdainių miesto VVG vietos plėtros strategijos stebėseną atsakinga Kėdainių miesto vietos veiklos grupė. Miesto vietos veiklos grupės pirmininkas koordinuoja ir užtikrina, kad tokia stebėseną būtų vykdoma, pagal šioje strategijos dalyje įvardintą tvarką.

Informacija apie atrinktus finansuoti vietas projektus. Siūlomų finansuoti vietas plėtros strategijos įgyvendinimo projektų sąrašą kartu su vietos plėtros projektiniais pasiūlymais dėl vietos plėtros projekto įgyvendinimo, Kėdainių miesto VVG pateikia LR Vidaus reikalų ministerijai per 12 mėnesių nuo vietos plėtros strategijos patvirtinimo Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministro įsakymu dienos. Papildomais kvietimais patvirtintų vietos plėtros strategijų projektų sąrašai kartu su

vietos plėtros projektiniais pasiūlymais dėl vietos plėtros projekto įgyvendinimo LR Vidaus reikalų ministerijai pateikiami ne vėliau kaip iki 2019 m. gruodžio 30 d.

Lietuvos Respublikos Vidaus reikalų ministerijai patvirtinus siūlomų finansuoti vietos plėtros projektus, informacija apie patvirtintus projektus yra skelbiama Kėdainių miesto VVG interneto svetainėje (jeigu miesto VVG tokią turi) ir (arba) Kėdainių rajono savivaldybės interneto svetainėje.

Informacija apie įgyvendinamus projektus. Siekiant užtikrinti, kad nuolat būtų renkama ir sisteminama informacija apie planuotas ir pasiektas efekto, rezultato ir produkto rodiklių reikšmes, vietos projekto vykdytojas ne vėliau kaip iki einamųjų metų vasario 1 d. parengia ir Kėdainių miesto VVG pateikia vietos projekto „Metinę vietos projekto įgyvendinimo ataskaitą“ už praėjusius kalendorinius metus. Metinės vietos projektų įgyvendinimo ataskaitos formą tvirtina Kėdainių miesto VVG visuotinis narių susirinkimas.

Kėdainių miesto VVG, apibendrinus gautas vietos projektų vykdytojų metines ataskaitas, ne vėliau kaip iki einamųjų metų kovo 20 d parengia ir ne vėliau kaip iki einamųjų metų balandžio 1 d. LR Vidaus reikalų ministerijai pateikia visuotiniame VVG narių susirinkime patvirtintą metinę Kėdainių miesto VVG vietos plėtros strategijos įgyvendinimo ataskaitą, pagal vietos plėtros strategijų atrankos ir įgyvendinimo taisyklėse nustatytą formą. Metinė ataskaita skelbiama miesto VVG interneto svetainėje (jeigu miesto VVG tokią turi) ir (arba) Kėdainių rajono savivaldybės interneto svetainėje.

Informacija apie baigtus įgyvendinti projektus. Vietos projekto vykdytojas, baigęs įgyvendinti vietos projektą per 30 kalendorinių dienų po projekto pabaigos Kėdainių miesto VVG pateikia „Galutinę vietos projekto įgyvendinimo ataskaitą“. Galutinės vietos projektų įgyvendinimo ataskaitos formą tvirtina Kėdainių miesto VVG visuotinis narių susirinkimas.

Miesto VVG, baigusi įgyvendinti paskutinį vietos plėtros strategijos veiksmą, numatytą vietos plėtros strategijos finansiniame plane, parengia ir ne vėliau kaip per 3 mėnesius nuo vietos plėtros strategijos įgyvendinimo pabaigos LR Vidaus reikalų ministerijai pateikia galutinę Kėdainių miesto VVG vietos plėtros strategijos įgyvendinimo ataskaitą pagal vietos plėtros strategijų atrankos ir įgyvendinimo taisyklėse nustatytą formą. Galutinė ataskaita skelbiama miesto VVG interneto svetainėje (jeigu miesto VVG tokią turi) ir (arba) Kėdainių rajono savivaldybės interneto svetainėje.

5.4. VPS pakeitimų ir inicijavimo tvarka. Kėdainių miesto VVG gali inicijuoti atrinktos finansuoti vietos plėtros strategijos keitimą. Vietos plėtros strategijos pakeitimus tvirtina visuotinis jos narių susirinkimas arba kolegialus valdymo organas, jeigu jam visuotinis narių susirinkimas yra suteikęs šią teisę. Prieš tvirtinant vietos plėtros strategijos pakeitimą turi būti atlikti veiksmai, nustatyti Vietos plėtros strategijų rengimo taisyklių 24 punkte. Vietos plėtros strategijos keitimas turi būti raštu suderintas su Ministerija.

Kėdainių miesto VVG gali keisti vietos plėtros strategiją kai:

1. būtina keisti dėl teisės aktų, reglamentuojančių vietos plėtros strategijų įgyvendinimą, pakeitimų;
2. būtina keisti suplanuotų lėšų paskirstymą tarp vietos plėtros strategijos uždavinių ir veiksmų sričių;

3. būtina keisti didžiausią galimą ES struktūrinių fondų ir valstybės biudžeto lėšų paramos sumą (toliau – paramos suma) vienam vietos plėtros strategijos veiksmui įgyvendinti pagal skirtingus vietos plėtros strategijos uždavinius;
4. būtina keisti strategijos finansavimo šaltinius, išskyrus ES struktūrinių fondų ir valstybės biudžeto lėšų šaltinį.
5. būtina patikslinti vietos plėtros strategijos veiksmų sąrašą, siekiant įgyvendinti vietos plėtros strategijoje numatytus rodiklius.

Kėdainių miesto vietos veiklos grupė, norėdama keisti vietos plėtros strategiją, privalo raštu pateikti LR Vidaus reikalų ministerijai motyvuotą prašymą leisti pakeisti vietos plėtros strategiją, miesto vietos veiklos grupės kolegialaus valdymo organo protokolo kopiją ir kartu su prašymu pateikti visą informaciją ir dokumentus, kuriais pagrindžiamas prašymas.

Lietuvos Respublikos Vidaus reikalų ministerija, gavusi prašymą leisti pakeisti vietos plėtros strategiją per nustatytą terminą pateikia jį Jungtiniam vietos plėtros strategijų atrankos komitetui. Komitetas įvertina prašymo aplinkybes ir priima sprendimą dėl vietos veiklos grupės prašymo.

Priėmusi sprendimą dėl vietos veiklos grupės prašymo leisti keisti vietos plėtros strategiją, Jungtinis vietos plėtros strategijų atrankos komitetas informuoja LR Vidaus reikalų ministeriją. Ministerija išsiunčia vietos veiklos grupei pranešimą apie Jungtinio vietos plėtros strategijų atrankos komiteto priimtą sprendimą.

6. VIETOS PLĖTROS STRATEGIJOS FINANSINIS PLANAS

1. TIKSLAS. MAŽINTI SOCIALINĘ ATSKIRTĮ KĖDAINIŲ MIESTE								
1.1. UŽDAVINYS. SKATINTI SOCIALINĖS RIZIKOS VAIKŲ IR JAUNIMO SOCIALIZACIJĄ								
VEIKSMAS	Lėšų poreikis, Eur.	Įgyvendinimo metai						
		2016 m.	2017 m.	2018 m.	2019 m.	2020 m.	2021 m.	2022 m.
1.1.1. Socialinės rizikos vaikų ir jaunimo, ir jų tėvų socialinių įgūdžių ugdymas	Savivaldybės biudžeto lėšos	0	7234,35	1449,975	824,625	327,975	327,9	0
	Valstybės biudžeto lėšos	0	0	0	0	0	0	0
	Kitos viešosios lėšos	0	0	0	0	0	0	0
	Privačios lėšos	0	482,29	96,665	54,975	21,865	21,86	0
	Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšos	0	88741,36	17786,36	10115,4	4023,16	4022,24	0
	<i>Iš viso:</i>	0	96458,00	19333,00	10995,00	4373,00	4372,00	0,00
1.1.2. Užimtumo veiklų organizavimas	Savivaldybės biudžeto lėšos	0	6446,25	2787,375	949,875	574,875	574,875	574,875
	Valstybės biudžeto lėšos	0	0	0	0	0	0	0
	Kitos viešosios lėšos	0	0	0	0	0	0	0
	Privačios lėšos	0	429,75	185,825	63,325	38,325	38,325	38,325
	Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšos	0	79074,00	34191,80	11651,80	7051,80	7051,80	7051,80
	<i>Iš viso:</i>	0	85950,00	37165,00	12665,00	7665,00	7665,00	7665,00

1.2. UŽDAVINYS. SUDARYTI SĄLYGAS SENJORŲ, NEĮGALIŲJŲ, PABĖGĖLIŲ IR KITŲ SOCIALINĘ ATSKIRTŲ PATIRIANČIŲ ASMENŲ GRUPIŲ INTEGRACIJAI Į VISUOMENINĮ GYVENIMĄ								
1.2.1 Savanorių įtraukimas į sociokultūrinių paslaugų teikimą (įskaitant pabėgėlių integraciją ir atskirų organizacijų bendradarbiavimą su kitų VVG organizacijomis)	Savivaldybės biudžeto lėšos	0	7446,98	1262,93	1183,43	719,33	695,85	0,00
	Valstybės biudžeto lėšos	0	0	0	0	0	0	0
	Kitos viešosios lėšos	0	0	0	0	0	0	0
	Privačios lėšos	0	496,47	84,20	78,90	47,96	46,39	0,00
	Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšos	0	91349,56	15491,88	14516,68	8823,72	8535,76	0
	<i>Iš viso:</i>	0	99293,00	16839,00	15779,00	9591,00	9278,00	0,00
1.2.2. Kultūrinių, edukacinių, sveikos gyvensenos veiklų organizavimas (įskaitant atskirų organizacijų bendradarbiavimą su kitų VVG organizacijomis)	Savivaldybės biudžeto lėšos	0	13136,25	8311,125	3589,95	2997,825	2063,85	387,75
	Valstybės biudžeto lėšos	0	0	0	0	0	0	0
	Kitos viešosios lėšos	0	0	0	0	0	0	0
	Privačios lėšos	0	875,75	554,075	239,33	199,855	137,59	25,85
	Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšos	0	161138,00	101949,80	44036,72	36773,32	25316,56	4756,40
	<i>Iš viso:</i>	0	175150,00	110815,00	47866,00	39971,00	27518,00	5170,00
1.2.3. Veiksmas informacijos apie teikiamas socialines paslaugas sklaida	Savivaldybės biudžeto lėšos	0	472,35	97,35	97,35	97,35	97,35	0
	Valstybės biudžeto lėšos	0	0	0	0	0	0	0
	Kitos viešosios lėšos	0	0	0	0	0	0	0

	Privačios lėšos	0	31,49	6,49	6,49	6,49	6,49	0
	Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšos	0	5794,16	1194,16	1194,16	1194,16	1194,16	0
	<i>Iš viso:</i>	0	6298,00	1298,00	1298,00	1298,00	1298,00	0,00
2 TIKSLAS. AKTYVINTI DARBO RINKĄ IR SKATINTI VERSLUMĄ								
2.1 UŽDAVINYS. GERINTI NEAKTYVIŲ DARBINŲ GYVENTOJŲ PADĖTĮ DARBO RINKOJE								
2.1.1 Švietimo ir profesinio mokymo paslaugų teikimas	Savivaldybės biudžeto lėšos	0	8589,08	8011,58	8011,58	2085,30	2085,30	2085,30
	Valstybės biudžeto lėšos	0	0	0	0	0	0	0
	Kitos viešosios lėšos	0	0	0	0	0	0	0
	Privačios lėšos	0	572,61	534,11	534,11	139,02	139,02	139,02
	Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšos	0	105359,32	98275,32	98275,32	25579,68	25579,68	25579,68
	<i>Iš viso:</i>	0	114521,00	106821,00	106821,00	27804,00	27804,00	27804,00
2.1.2. Konsultavimas, tarpininkavimas įdarbinant	Savivaldybės biudžeto lėšos	0	891,38	697,88	697,88	0,00	0,00	0,00
	Valstybės biudžeto lėšos	0	0	0	0	0	0	0
	Kitos viešosios lėšos	0	0	0	0	0	0	0
	Privačios lėšos	0	59,43	46,53	46,53	0,00	0,00	0,00
	Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšos	0	10934,20	8560,60	8560,60	0,00	0,00	0,00
	<i>Iš viso:</i>	0	11885,00	9305,00	9305,00	0,00	0,00	0,00

2.2. UŽDAVINYS. SKATINTI INICIATYVĄ UŽSIIMTI SAVARANKIŠKA VEIKLA IR TEIKTI KONSULTACINĘ PAGALBĄ VERSLO PRADŽIOJE								
2.2.1 Savarankiškų priemonių verslui pradėti ir vystyti suteikimas	Savivaldybės biudžeto lėšos	0	0	3750	3750	3750	0	0
	Valstybės biudžeto lėšos	0	0	0	0	0	0	0
	Kitos viešosios lėšos	0	0	0	0	0	0	0
	Privačios lėšos	0	0	250	250	250	0	0
	Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšos	0	0	46000	46000	46000	0	0
	<i>Iš viso:</i>	0	0	50000	50000	50000	0	0
2.2.2. Verslo konsultacijos įmonėms ir savarankišką veiklą vykdančioms asmenims	Savivaldybės biudžeto lėšos	0	1477,20	1283,78	1283,78	0	0	0
	Valstybės biudžeto lėšos	0	0	0	0	0	0	0
	Kitos viešosios lėšos	0	0	0	0	0	0	0
	Privačios lėšos	0	98,48	85,59	85,59	0	0	0
	Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšos	0	18120,32	15747,64	15747,64	0	0	0
	<i>Iš viso:</i>	0	19696,00	17117,00	17117,00	0	0	0
Strategijos administravimo išlaidos, eurai	Savivaldybės biudžeto lėšos	450,00	1350,00	1350,00	1350,00	1350,00	1350,00	300,00
	Valstybės biudžeto lėšos	0	0	0	0	0	0	0

	Kitos viešosios lėšos	0	0	0	0	0	0	0
	Privачios lėšos	30,00	90,00	90,00	90,00	90,00	90,00	20,00
	Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšos	5520,00	16560,00	16560,00	16560,00	16560,00	16560,00	3680,00
	<i>Iš viso:</i>	6000	18000	18000	18000	18000	18000	4000
Iš viso vietos plėtros strategijai įgyvendinti	Savivaldybės biudžeto lėšos	450,00	47043,83	29001,98	21738,45	11902,65	7195,13	3347,93
	Valstybės biudžeto lėšos	0	0	0	0	0	0	0
	Kitos viešosios lėšos	0	0	0	0	0	0	0
	Privачios lėšos	30,00	3136,26	1933,47	1449,23	793,51	479,68	223,20
	Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšos	5520,00	577070,92	355757,56	266658,32	146005,84	88260,20	41067,88
	<i>Iš viso:</i>	6000	627251	386693	289846	158702	95935	44639
Iš viso, Eur:								1609066

7. PRIEDAI